

ma izhaja ob 4. zjutraj.
Štane mesečno Din 25.—; za in-
stano Din 40.—; neobvezno.
Oglas po tarifu.
Uredništvo:
Ljubljana, Knašova ulica št. 5/L
Telefon št. 2072 in 2084; ponoči tudi
št. 2034.
Nekopiral se ne vračaja.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravištvu: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2034.

Glavni oddelki: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 4. — Telefon št. 2498.

Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račna pri poštnem črt. zavodu: Ljubljana
št. 11.842 - Praha číslo 78.180,
Wien, Nr. 205.411.

Ali so v Beogradu udarjeni s slepoto?

Še vedno ne morejo in nočejo spoznati usodne resnosti situacije. Režimovci mislijo samo na sebe in na svojo oblast. — Vlada si skuša za vsako ceno podaljšati življenje

Ljubljana, 25. junija.

Ogrozen zločin v Narodni skupščini je izzval v naši državi pokret, ki ga nobena sila ne more več ustaviti. Vse kar je zdravega in poštenega se združuje k nepomirljivi borbi proti razmeram, ki grozijo upropasti narod in državo. Vse se združuje v taboru KDK, ki iz krvi obeh mučnikov črpa nove sile in novo odločnost v velikem boju za dobro naroda. Postojanke, ki so jih imele režimske stranke v naših krajih, se rušijo, kakor da bi jih podiral vihar, dosedanja pristaši radikalov in demokratov izstopajo ter se pridružujejo KDK in kmalu bo ves narod pod praporom velike koalicije. To ni več strankarsko gibanje, to je mogočen narodni pokret, ki že v sebi nosi sigurnost zmage.

Dočim vsi trezni politični ljudje pravilno presojaajo usodnost tega pokreta, dočim celo inozemstvo v glavnem pravilno gleda na položaj, ki se je razvil v državi, se režimski vladodržci še vedno kakor otroci igrajo z raznimi formulami in strankarskimi kompromisnimi načrti. Oni si ustvarjajo, da obstaja problem v tem, ali in s kolikimi portfelji naj vstopi KDK v vlado in si belijo glave, kdaj bi Vukičevićeva vlada mogla odstopiti, ne da bi trpel prestiž gospode, ki so zbrani v Vukičevićevem kabinetu. Kolika samoprepvara! Kakšno nerazumevanje! S slepoto so udarjeni vladodržci, da ne vidijo jedra stvari! Oni mislijo, da gre za ministrske portfelje, ko gre za celotni problem odnošaja jugoslovenskega državljanja napram lastni državi, za revizijo razmerja med državo in narodom, za novo ureditev najbitnejših gospodarskih, kulturnih in socialnih relacij. Oni se plašijo ministrske krize in nočejo videti, da ne gre za jadne osebe ministrov, temveč da je akutno izbruhnila kriza zaupanja v lastno državo! Grenko, a potrebno je, da se to ugotovi. Le kdor ima pogum priznati, kar je ta bo, če je v njem le še kolikšna ljubezni za veliko delo iz leta 1918., s tem večjo vnmemo iskali sredstev in načina za rešitev te krize. A zavediti se mora, da palijativna sredstva ne pomagajo več. Treba je hitrih, energičnih operacij, da se zlo izleči, drugače joj bolniku. In bolnik je — Jugoslavija!

Kmečko-demokratska koalicija kot zakonita predstavnica prečanskih krajev je ob občudovanju vredno treznostjo in mirnostjo naznanila pot, po kateri edino se more izvršiti sanacija našega državnega življenja. Narod sledi njenemu vodstvu s disciplino in složnostjo, ki je že sama na sebi znak, kako se zaveda velike dobe. Zaprežajo pa gledajo vsi, ki jim je pri srcu država kako se v Beogradu, med strankami, ki držijo državno krmlivo v svojih rokah dosedaj ni našel niti eden človek, ki bi imel državniške sposobnosti dovolj, da bi uvidel kako pogubna je zakrknjena trdovratna pasivnost v tej odločilni fazi našega nacionalnega življenja. Od ustanovitve Jugoslavije ni bilo pomembnejše in usodnejše situacije, kakor je današnja. A srbijanski politiki ugibajo in se posvetujejo, ali naj Vukičević odstopi danes ali jutri ali pa se naj še počaka... Hrvati, prečani so svoja dva umorjena poslanca mirno pokopali, nikjer ni bilo upora, nikjer izgrediv, nič ni slišati opasnih zahtev, govorov, vzklikov — in v buljetin gospodarske policije je zadovoljiv. A takih drobnih pojavov kakor ga javljajo iz Zagreba, kjer se pričena akcija proti proslavi Vidovega dne, drobnih a strašnih pojavov zaslepljeni vladodržci ne vidijo.

Medtem čas hiti. Dosedaj se ni zgodilo nič, kar bi moglo navdajati narod z iskrico nade, da bo neznosno stanje v naši državi krenilo na bolje. Niti najprimitivnejša v vsaki kulturni državi samo po sebi umevna satisfakcija javnosti ni bila dana: Vukičevićeva vlada, pod katero se je zločin zgodil, ki je moralno in politično onemogočena že s faktom, da je član njene večine morilski ubijal poslanke opozicije, je mirno na svojem mestu. Opomogla si je od prvega straha in štirila le še, kako bi se mogla ipak obdržati na krmlju. Danes nam javljajo iz Beograda celo to, da hoče kmalu zopet sklicati skupščino, ono Narodno skupščino, katere tla so polna temnih peg od prelite krvi Pavla Radića in Gjura Basarička, katere klopi so obeležene s sledovi morilskih krogel in v kateri naj bi koalicija razpravljala z ono večino, katere član je še vedno morilec Puniša Račić! Nadaljevalo naj bi se stanje, ki vsak dan globlje

Beograd, 24. junija. p. Vladni krogi so danes ves dan razpravljali o politični situaciji in se posvetovali o tem, kako bi se našel zanje najboljši izhod. V vladnem predsedstvu so se ves dan vršili obiski raznih radikalnih in demokratskih prvakov. Posebno važnost pripisujejo politični krogi večernemu sestanku Velje Vukičevića z dr. Marinkovićem, ki je sledil po dopoldanski konferenci demokratskih prvakov. Po informacijah, ki so jih dobivali novinarji zvečer od posameznih ministrov, se da sklepati, da je vlada v zadnjem hipu zopet spremenila svojo taktiko. Dočim se je še danes dopoldne v vladnih krogih samih napovedovala takojšnja demisijska celokupne vlade, zlasti pa demisijska demokratskih ministrov, je zvečer prevladovalo mišljenje, da ostavka vlade ni potrebna in da je tudi ne bo, češ da bi to značilo kapitulacijo pred opozicijo. Naglašalo se je, da bo vlada pripravljala teren za novo kombinacijo, razen tega pa, da bo vlada pred definitivnim sklepanjem konzultirala poslanske klube. V krogih KDK se je temu nasproti povdarjalo, da opozicija o kakršnih pogajanjih z vlado ali za vstop v vlado tako dolgo noče niti slišati, dokler sedanji režim ne odstopi.

Stališče, ki ga zavzemata obe glavni režimski stranki, je tako, da ne daje mnogo upanja na temeljito rešitev sedanje neoficijske vladne krize. Vladni krogi si kljub žalostnim dogodkom v Narodni skupščini in splošnemu ogorčenju prečanov še vedno niso na jasnem, kakšno silo predstavljajo prečanski krogi in menijo, da bodo lahko šli

preko njih, kakor da bi prečanskega naroda v naši državi sploh ne bilo. Zato je treba računati z nadaljevanjem in s poostrojitvijo sedanje borbe.

Kako si srbijanske stranke zamišljajo razplet situacije, se bo pokazalo že prihodnje dni. Jutri dopoldne bo sprejet v avdijenco Sv. Pribičević. Od te avdijske bo v precejšnji meri odvisen in razviden nadaljnji razvoj dogodkov.

Tudi v današnjem beograjskem tisku je opažati velik preokret. Dočim so še vsi včerajšnji listi napovedovali padec režima in zaenkrat sestavo nekega nevtralne vlade, ki bi naj ustvarila možnost za temeljito rešitev notranje politične krize, danes že skoraj vsi listi zanikajo potrebo ostavke Vukičevićeve vlade in se bavijo s skorajšnjim sestankom Narodne skupščine. V tem se zlasti odlikuje beograjska »Pravda«, ki je še včeraj napovedovala vlado »Narodnega spasa«.

Pač pa so že zopet pričele intrige proti KDK in napadi na njene voditelje. Režimski listi so si danes izmislili novo intrigo, ki naj bi diskreditirala KDK pred krono. Poročajo namreč, da je odbor za pogreb žrtv odločil kraljev venec, kar je seveda ordinarna laž. Iz vsega tega je razviden le obupen napor sedanega režima, da bi se kljub splošnemu ogorčenju javnosti in proti volji naroda vzdrlžal še nadalje na vodstvu države, za katerega se je izkazal kot popolnoma nesposoben in skrajno škodljiv. KDK mirno čaka na razvoj dogodkov in bo temu primerno storila svoje sklepe.

Celodnevne nervozne konference vladinovev

Ločena posvetovanja demokratov in radikalov. — Davidović se zopet ne more odločiti. — Avdijence

Beograd, 25. junija p. Danes dopoldne se je vršila v kabinetu ministra javnih del konferenca demokratskih ministrov z Ljubo Davidovićem in drugimi demokratskimi prvaki. Konferenca so se med drugimi udeležili Kosta Timotijević, dr. Pečić, dr. Ribar in dr. Angjelinović. Po konferenci, ki je trajala od 10. do 13. so ministri izjavljali novinarjem, da je na konferenci poročal dr. Marinković o sklepih Male antante v Bukarešti. Ljuba Davidović je pristavil: »Razpravljali smo tudi o politični situaciji, sprejeli pa nismo nikakih sklepov, ker se bo konferenca še nadaljevala.«

Po mestu pa so se medtem uporno vzdrževale vesti, da je bil na zahtevo Davidovića in večjega števila demokratskih poslancev sprejet sklep, naj demokratski ministri takoj podajo ostavko.

Istočasno se je vršila v predsedstvu vlade dolgotrajna konferenca radikalnih ministrov in ožjih pristašev Velje Vukičevića. Tei konferenci je prisostvoval tudi dr. Korošec. Po tej konferenci so bili udeleženci napram novinarjem zelo rezervirani ter so le izjavljali, da so na konferenci razpravljali o političnem položaju. Takoj po konferenci sta odšla Velja Vukičević in dr. Korošec na dvor, kjer sta bila drug za drugim sprejeta v avdijenco. Po avdijenci sta se vrnila v vladno predsedstvo, kjer sta se nato zopet dolgo časa posvetovala.

V vladnih krogih zatrjujejo, da so vse vesti zagrebških in drugih listov o tem, da sta se Ljuba Davidović in dr. Marinković zedinila glede ostavke demokratskih ministrov, neresnične. V teh krogih se naglašava, da se tako v demokratskem, kakor v radikalskem klubu razpravlja o situaciji, da pa gre v glavnem zgolj za izmenjavo misli, nikjer pa se ni ničesar sklepalo.

Ob 6. zvečer se je vršila daljša konferenca med Vukičevićem in dr. Marinkovićem.

upropašča gospodarske in kulturne dobrine širokih vrst naroda in njegovih najrazvitejših pokrajin, nadaljeval se sistem, ki je spodbujal v državi pravno sigurnost in ogrožal državljano ustavno mu zajamčene najprimitivnejše pravice.

Z rastočim ogorčenjem opazuje javnost te neverjetne pojave, z globoko žalostjo jih beležijo vsi, ki so ob ustanovitvi naše države pričakovali novo epoko nacionalnega življenja in videl naš narod korakati med prvimi v Evropi.

Desetletnica Jugoslavije je tu. Odkod se pojavi spasilci?

kovičem. Po konferenci je bil tudi Marinković sprejet v avdijenco.

Svetozar Pribičević bo sprejet v avdijenci jutri ob 11. dopoldne.

Beograd, 26. junija. p. Nocoj se je vršila v stanovanju Aco Stanojevića konferenca uglednih radikalnih prvakov, ki so se je udeležili tudi mnogi radikalni poslanci. Udeležniki konference so vašemu dopisniku izjavili, da je prevladovalo mnenje, da je kljub vsemu optimizmu vlade njena demisijska neizogibna.

Kralj odpotuje iz Beograda?

Beograd, 25. junija p. Jutri dopoldne odpotuje kralj iz Beograda, da se udelež velikih vojaških svečanosti na Ceru. Kralj bo ostal na potovanju dva do tri dni. V političnih krogih se zatrjuje, da je kralj odpotoval iz Beograda, da bi se lahko med tem časom sondiral teren za novo vlado.

Kraljica prispe danes na Bled

Beograd, 25. junija. p. Danes popoldne ob 5. je kraljica Marija s princema Petrom in Tomislavom v spremstvu adjutanta polkovnika Šarića s dvornim vlakom odpotovala na Bled.

Proslava Vidovega dne v Zagrebu odpade

Zagreb, 25. junija r. Listi javljajo: V Zagrebu je podvzeta akcija, da se letos ne proslavi Vidovdana.

Split, 25. junija n. Odbor za proslavo Vidovdana je sklenil, da zaradi zadnjih žalostnih dogodkov v Narodni skupščini letos opusti to proslavo. Obenem je Orjuna v Splitu sklenila, da opusti svoj pohod na grob Danila Principa v Sarajevu, ki ga je napovedala za Vidovdan.

Žalovanje za žrtvama

Zagreb, 25. junija. n. Poslovni odbor KDK je sklenil sporazumno z željami vseh organizacij HSS in SDS v prečanskih krajih, da se javno narodno žalovanje za Pavlom Radićem in dr. Gjurmom Basaričkom podaljša do 30. t. m., ko se bodo po vseh krajih države, kjer obstoje organizacije KDK vršile zadušnice za pokojnikoma.

Obenem je bil danes obveščen veliki župan zagrebske oblasti, da KDK ne sodeluje pri proslavi Vidovdana, ker bi to pomenjalo opustitev žalovanja.

»Kjer so žrtve, je tudi moral.«

Zagreb, 25. junija. V soboto je dospel semkaj znani Vukičević politični agent M. Dimitrijević. Na vprašanje novinarjev je izjavil, da je dospel v Zagreb popolnoma privatno, da izkaže zadnjo čast svojemu osebnemu prijatelju Pavlu Radiću. Naglasil pa je, da ga je zanimala tudi situacija v Zagrebu. V razgovoru je med drugim izjavil, da v Beogradu še niso spoznali resnice, da je tam, kjer so žrtve, tudi moral.

Radić je še vedno v veliki nevarnosti

Pesimistične izjave dunajskega špecialista dr. Singerja. — Bulletin so preveč optimistični

Dunaj, 25. junija s. Dvorni svetnik prof. dr. Gustav Singer se je danes vrnil iz Jugoslavije in izjavil novinarjem o stanju Stepana Radića med drugim:

»Stanje poslanca Radića je trajno resno. Prvotno izdani bulletini so bili malo optimistični in tudi v inozemstvo so prispele vesti, ki se ne skladajo popolnoma z resnico. Preiskal sem Radića nazadnje v soboto popoldne in našel, da je njegovo stanje nespremenjeno. Imel je enakomerno mrzlico, v spodnjih delih pljuč pa je bilo ugotoviti lahke pojave zgoščevanja. Bolnik je prav za prav precej svež, vendar pa je delovanje srca trajno pospešeno. Mi smo se z raznimi sredstvi borili proti temu, vendar pa se je še bolj, da bi se moglo razviti vnetje srca. Rana se zdravi prav dobro. Kroglja je šla skozi trebuh, vendar pa ni ranila črevesa. Sladkor smo lečili z dijetno in insulinom ter ostaja v zmernih mejah. V prihodnjem času je treba še vedno računati z raznimi komplikacijami. Prognoza je lahko samo negotova.«

Beograd, 25. junija p. Danes dopoldne so začele po Beogradu krožiti vesti, da je stanje St. Radića skrajno opasno, nekateri pa so že vedeli povedati, da umira. Te verzije so bile tako vznemirajoče, da se je celo zunanji minister dr. Marinković osebno informiral pri upravniku bolnice, koliko je na tem resnice. Vodstvo bolnice je takoj izdalo bulletin, v katerem naglašava, da je stanje bolnika povoljno. Pač pa je prebil minulo noč zelo nemirno.

Mnogo komentarjev vzbuja dejstvo, da

so zdravniki popoldne prepovedali vse obiske, češ da se je to zgodilo na izrecno prošnjo Radićeve žene, da bi se bolnik ne vznemirjal. Popoldne ob 6. je bil pri njem samo Sv. Pribičević. 12 poslancev KDK opravlja dežurno službo ob bolnikovi postelji.

Zvečer ob 6. je bil izdan sledeči bulletin: stanje bolnika zadovoljivo, temperatura 37,7 žila 104. respiracije 24. Sprejemanje hrane dobro, bolnik se počuti subjektivno dobro, splošno stanje dobro. Popoldne je preiskal bolnika prof. dr. Antić specialista za interne bolezni, ki je ugotovil, da bolezen na pljučih ni napredovala. Popoldne je hotel preiskovalni sodnik zaslišati St. Radića, kar pa so zdravniki zabranili.

Beograd, 25. junija p. Stanje dr. Pernarja se je tekom današnjega dne že tako izboljšalo, da je popoldne sam vstal iz postelje in prebil daljši čas v fotelju. Posl. Grandja je na potu okrevanja in tudi njegova rana se je začela celiti.

Brzjojavke Stepanu Radiću

Zagreb, 25. junija n. V Zagreb so dospel mnogištevilni brzjojavni pozdravi na naslov St. Radića, med njimi tudi brzjojavka češkoslovskega ministra Hodže, ki se glasi: »Bodi zdrav, bodi zdrav, bodi zdrav! Svehla prav tako sedaj prestaja svojo krizo. Hodža.

Nadalje je poslal St. Radiću sozalno brzjojavko ameriški poslanik Prince, ki se s soprogo mudi na Bledu. Tudi iz Amerike prihajajo nove brzjojavke.

Vladni listi napovedujejo sklicanje Narodne skupščine

Skupščina se bo po vesteh režimskih listov sestala v začetku julija, da ratificira nettunske konvencije. — Brezvestna igra z živjanskimi interesi države

Beograd, 25. junija. p. Nocojsnja »Pravda« poroča, da bo sklicana Narodna skupščina začetkom prihodnjega meseca. K temu poročilu dostavlja, da pridejo na dnevni red takoj po sestanku skupščine nettunskih konvencij. Po sprejemu nettunskih konvencij bo po poročilu omenjenega lista, ki velja za glasilo demokratskih ministrov, odpotoval dr. Marinković v London.

Vaš dopisnik se je povodom teh vesti obrnil na predsednika Narodne skupščine, ki pa mu je izjavil, da datum sklicanja skupščine še ni določen. V ostalem pa je potrdil vest »Pravde«, da bo skupščina sklicana že prve dni prihodnjega meseca.

V političnih krogih je izzvala ta vest razumljivo presenečenje, ker dokazuje, da skušajo režimovci iti mirno preko zadnjih dogodkov na dnevi red in nadaljevati svo

jo dosedanja protiprečanska politiko. Ne samo v krogih KDK, marveč tudi v treznih vladnih krogih samih smatrajo to za brezprimerno provokacijo opozicije. V krogih KDK naglašajo, da bi ratifikacija nettunskih konvencij brez sodelovanja opozicije in predstavnikov prečanskih krajev pomenila provokacijo dveh tretjin našega naroda in da prepušča KDK vso odgovornost za nadaljnji razvoj dogodkov v tem slučaju vladi in onim krogom, ki to njeno postopanje odobravajo in tolerirajo. Zlasti pa tudi naglašajo, da bi niti prebivalstvo prečanskih pokrajin, ki je v nettunskimi konvencijami najbolj prizadeto, niti inozemstvo ne moglo smatrati konvencij za ratificirane, če bi jih sprejela sedanja okrnjena in okrvavljena Narodna skupščina.

Preiskava proti morilcu

Beograd, 25. junija. Ker je poslanec Živko Sušić, ki ga je Puniša Račić naprosil kot zagovornika, odklonil njegovo obrambo, češ da je kot narodni poslanec ne more prevzeti, ker obsoja zločin, je Puniša Račić naprosil za zagovornika beograjskega odveta Dragana Šimića, ki je obrambo prevzel.

Beograd, 25. junija. p. Preiskovalni sodnik, ki vodi preiskavo zoper Punišo Račića, je danes izročil prvostopnemu sodišču vse spise, da sodišče sklepa o izročitvi morilca državnemu pravdniku. Zagovornik Puniše Račića, beograjski advokat Šimić, je namreč vložil priziv zoper njegovo aretacijo, češ da je narodni poslanec, da njegova poslanska imuniteta še ni ukinjena in da ni bil zasaden pri dejanju, ki bi opravičevalo njegovo takojšnjo aretacijo. Sodišče je po dolgotrajnem posvetovanju priziv zavrnilo ter potrdilo od preiskovalnega sodnika odrejen pritvor. V utemeljitvi naglašava, da je Puniša Račić izvršil krvav zločin in je prišlo celokupne Narodne skupščine in je torej smatrati, da je bil zaloten pri dejanju, ki opravičuje njegovo takojšnjo aretacijo ne glede na njegovo poslansko imuniteto.

Danes je bil zaslišan skupščinski stenoograf Golko Božović, ki je tekom triurnega zasliševanja podal več obširne izjave o poteku kritične skupščinske seje in o izjavah, ki so padale s strani nekaterih radikalnih in demokratskih poslancev.

Sklepi predsedstva HSS

Zagreb, 25. junija. Včeraj popoldne se je vršila seja predsedstva HSS, na kateri je bil sprejet sklep, da sprejme ponudbo zagrebskega občinskega sveta, da nosi stroške za pogreb žrtv krvavega nasilja v Narodni skupščini zagrebske mestna občina. Istočasno je bilo sklenjeno, da se bo prihodnje nedeljo vršila povsod, kjer obstojajo organizacije HSS, odnos. KDK, maša zadušnica za pokojne žrtve.

Nastop novega italijanskega poslanika

Beograd, 25. junija. V soboto popoldne je izročil novoimenovani italijanski poslanik gosp. Carlo Galli v svečani avdijenci svoja akreditivna pisma.

Neurje v Romuniji

Bukarešta, 25. junija č. Včeraj v nedeljo je razsajalo po vsej Romuniji silno neurje, med katerim je padala tudi debela toča, ki je v nekem okraju uničila 18.000 orazlov posevkov. V mnogih občinah, zlasti v Besarabiji, je uničena vsa žetev. Škodo računajo na več kot 100 milijonov lejev.

Kaj bo s posojilom?

Vedno nove nasprotujoče vesti

Beograd, 25. junija. Danes se je vrnil iz Londona direktor Državne hipotekarne banke dr. Gjuričić, ki je, kakor znano, sodeloval pri pogajanjih za najetje posojila. Tudi današnji listi poročajo, da vlada še vedno računa na to, da bo pogodba o posojilu v kratkem podpisana. Nasprotno pa smatrajo v gospodarskih krogih, da je povratek dr. Gjuričića jasen dokaz, da je posojilo definitivno propadlo.

Beograd, 25. junija. p. Namestnik finančnega ministra dr. Spaho je nocoj izjavil novinarjem, da bo izdal jutri komuniké, v katerem bo podrobno navedeno stanje inozemskega posojila. Na vprašanje, ali je posojilo že podpisano, je minister dr. Spaho izjavil, da se to še ni zgodilo, ker da finančni minister še ni dobil tozadnega pooblastila.

Zagreb, 25. junija. č. »Obzorje« objavlja brzjojavko iz Beograda, ki pravi, da vesi listov, da je inozemsko posojilo sklenjeno, ne odgovarjajo resnici. Najetje posojila je propadlo že prej, predno se je pripetil atentat v Narodni skupščini. Finančni ministr dr. Marković je že v sredo odpotoval v Pariz, kjer je najetje posojila že propadlo. Seje v Parizu je zvedel o umoru v Narodni skupščini. Zaradi neuspeha najetje posojila so bile umaknjene vse nameravane licitacije, tako tudi licitacija dela za zgradbo savskega keja pri Zemunu. Za licitacijo so bile na račun nameravanega posojila porabljene velike vsote denarja in sedaj išče vlada način, kako bi ta denar nadomestila.

Starosta poljskega Sokolstva v Dubrovniku

Dubrovnik, 25. junija n. Semkaj je došel grof Adam Zamojski, starosta poljskega Sokolstva. Grof Zamojski se je nameraval udeležiti pokrajinskega izleta jugoslovenskega Sokolstva, ki je bil napovedan za Vidovdan in je bil odgođen na početek sept. Nocoj je grof Zamojski priredil intimen banket zastopnikom dubrovnškega jugoslovenskega Sokolstva na katerem je izročil starosti dubrovnškega Sokola Sutiću častni red poljske sokolske zveze.

Novi zakon o takсах?

Beograd, 25. junija p. V finančnem ministrstvu je sestavljena strokovna komisija za sestavo novega zakona o takсах.

Sokolski zlet v Skoplju je preložen!

Beograjski listi begajo javnost, da se bo zlet vršil. — Starešinstvo JSS zato ponovno objavlja, da je zlet preložen na september. — Tudi Čehi soglašajo z odgoditvijo

Beograjska »Politika« od 24. t. m. objavlja tendenciozno notico, da je radi izvestnega nesporazuma bilo objavljeno, da se veliki pokrajinski zlet v Skoplju odloži na mesec september. »Politika« dostavlja, da zlet ni odgođen, nego da se bo vršil na Vidovdan. Temu nasproti ugotavlja podpisano starešinstvo JSS, da ta notica ne odgovarja resnici, nego je dejstvo, da je bil zlet po zaslišanju mnenj vseh sokolskih žup, ki so bile v pretežni večini za preložit-

ev, po sklepu starešinstva odgođen na september. Ta sklep je bil tudi službeno javljen vsem sokolskim župam in Češki sokolski obci, ki tudi odobrava to odločitev in ki je vsled tega odpovedala odhod čeških Sokolov na ta zlet, pač pa bo češka udeležba po zatrdilu v septembru še večja nego bi bila sedaj. Toliko sokolski javnosti še enkrat v vednost, da ne bo zbežana. Starešinstvo Jugoslov. Sokolskega Saveza.

Nerazumljivi argumenti ljubljanskega sodišča

Ljubljana, 25. junija.

Ljubljansko državno pravdnštvo je po nalogu g. Korošca konfisciralo uvodne besede komunikeja parlamentarnega kluba KDK v Beogradu, ki ga je »Jutro« objavilo v enem delu svoje izdaje od 22. t. m. Notranji minister g. Korošec »deluje« sedaj le še s puskami, bajonet, prepovedni zborovanj in shodov, preventivno cenzuro, cenzuro brzojava in telefona — s sredstvi, ki so skoraj vsa ali naravnost v ustavi prepovedana ali pa brez zakonske osnove — in zato se seveda ni bilo čuditi, da se je spravljal tudi nad objavo zakonitih zastopnikov prečanskega naroda. Državno pravdnštvo je v dobi Koroševih persekucij svobodne besede, persekucij kakršnih smo bili vajeni le v najhujših dneh svetovne vojne (l. 1917. že ne več), seveda le izvrševalni organ: ono dobiva vsak dan naloge notranjega ministra, kaj je treba konfiscirati. Prepričani smo, da bi ljubljanski državni pravdnik ogorčeno odklonil insinucijo, da vsebuje komunikej KDK »izzivanje mržnje zoper državo« (!!) ali pa »k plemenskem razdor«. Naši slovenski pravni pojmi so preveč zapadnjaški, da bi se mogli spraviti v sklad z metodami g. Korošca.

Seveda so bile ta in druge izjave KDK zaplenjene tudi v Beogradu. Sodišče, ki ima presojati zakonitost konfiskacij, pa je zaplenbe g. Korošca po vrsti vse razveljavilo, kot v zakonu popolnoma neosnovane. G. Korošec se sicer za zakon in sodišče ne briga, on je dal izjave, katerih zaplenba je bila razveljavljena, ponovno konfiscirati (kar se niti po Heindolmu in Skubnu ni zgodilo in kar je v kulturnih državah sploh nemogoče si predstaviti), toda pravdorek sodišča, ki žigosa lažljivo moralo današnjega policijskega sistema, je ostal.

Priznamo, da smo smatrali konfiskacijo omenjenega komunikeja KDK v našem listu za drznost, ki ji bi ljubljansko sodišče, ki ima poslušati samo zakon in svojo vest, napravilo energično konec. V naše zaprepačenje pa smo včeraj prejeli razsodilo deželnega sodišča v Ljubljani odd. VII. (senat g. vss. Mladiča), z dne 22. junija 1928., s katerim se zaplenba potrjuje, odklanjajoč sicer utemeljitve, da dotični odstavek komunikeja KDK izjavi mržnjo zoper državo, pač pa z utemeljitvijo, da »pri sedanjem javnoznanem (notoričnem) sovražnem razpoloženju Hrvatov do Srbov meri na to, da se to razpoloženje še poostri, ker je v obče znano, da je umor dveh hrvatskih predstavnikov izvršil srbski poslanec«.

Na žalost ne moremo, ker ne smemo, citirati konfisciranih besed iz komunikeja KDK, da bi dokazali njihovo absolutno korektnost s stališča plemenskih odnosov. Naj zadostuje navedba, da predstavljajo komunike od prve do zadnje besede enodušne sklep hrvatskih, srbskih in slovenskih v KDK združenih poslancev in že torej po svojem izvoru ne more vsebovati ničesar, kar bi izživalo k plemenskem razdor.

Kar najodločneje pa moramo protestirati proti argumentaciji, katere se je sodišče poslužilo! Senat g. Mladiča trdi, da je po umoru v Narodni skupščini sovražno razpoloženje Hrvatov do Srbov notorično! Ta edini argument, s katerim je sodišče utemeljilo konfiskacijsko razsodbo, je povsem iz trte izvit in v najostrejšem nasprotju z dejanskim stanjem. V teh žalostnih dneh, ki jih preživljamo, ni bil zabeležen niti najmanjši polov sovražnega razpoloženja Hrvatov do Srbov, nasprotno v največjo uteho vsemu narodu in jamstvo, da bomo težke čase srečno prebrodili, je dejstvo, da se je v usodnem trenutku izkazala popolna bratska solidarnost in sloga Hrvatov in Srbov.

V KDK so združeni v složenem delu za boljšo bodočnost naroda srbski in hrvatski poslanci poleg naprednih slovenskih. Predsednik KDK je poleg Hrvata Radića Srb Pribičević. Srb Pribičević je v soboto ob rakvi obhodu mučnikov v svojem velikem govoru izobiliciral nacionalni program vseh poštenih Hrvatov, Srbov in Slovencev. Za Pavlom Radićem in Gjurjo Basaričkom plakavo ravno tako Srb, kakor Hrvat in tudi ljubljansko sodišče bi bilo moglo prečitati, kar je prvi izgovoril preprost hrvatski kmet, a kar so za njim pozvali v poročilih in člankih premožnih srbskih, hrvatskih in slovenskih listov: kakšna sreča v nesreči, da je danes zlasti na Hrvatskem, torej haš na najusodnejšem terenu zavladala popolna sloga Hrvatov in Srbov!

Ves svet ve in javnoznanu je (da se poslužimo sodniškega izraza), da razpoloženje Hrvatov in Srbov haš sedaj ni sovražno, temveč polno bratske ljubavi in medsebojnega zaupanja. Sovrastvo, ki je notorično, je pa drugo: to je sovrastvo vseh treznih in poštenih Srbov, Hrvatov in Slovencev proti hegemonističnemu režimu Vukičević-Koroševemu, ki je državo privedel na rob propada, in notorična je njihova skupna neomajna volja, da strejo v prah teror, korupcijo in nemoralo, ki nas grozi uropasti vse.

Globoko obžalujemo razsodbo ljubljanskega tiskovnega sodišča in smatramo, da je njegova argumentacija ne le v nasprotju z notorično resnico, temveč tudi z bitnimi interesi države in naroda.

Dr. Albert Kramer.

Dr. Stresemann za vlado velike koalicije

ki bi ustvarila stabilne razmere v Nemčiji. — Sestava vlade možna že ta teden

Berlin, 25. junija. S. V. vprašanju nove vlade je znanj minister dr. Stresemann na vprašanje poslanca Müllerja, ali bi bil pripravljen sodelovati v koalicijski vladi, izjavil, da smatra veliko koalicijsko za najboljšo praktično možnost, ki naj bi ustvarila nekoliko stabilne vladne razmere v Nemčiji. Vprašanje, ako bi hotel sam sodelovati v vladi weimarske koalicijske kot strokovni minister, je dr. Stresemann zanikal. Dr. Stresemann misli sleikopre, da je sodelovanje večjih strank od socialnih demokratov do nemške ljudske stranke potrebno in možno. To sodelovanje bo najprej privedlo do uspeha, če bodo osebnosti iz frakcij velike koalicije

natančno vedele za program, s katerim bi stopile pred državni zbor in na katerem bi vztrajale do skrajnosti. Dr. Curtius, na katerega polaga dr. Stresemann kot gospodarskega ministra odločno vrednost, se popolnoma strinja s Stresemannovimi nazori.

Po vsem tem skoraj ni dvoma, da bo v par dnevih sestavljena državna vlada iz socialnih demokratov, demokratov, centru, bavarske ljudske stranke in nemške ljudske stranke, ne da bi frakcije pri tem sklenile kakršnekoli zveze. Ta vlada bi imela večino 299 glasov, katerim bi stalo nasproti le 190 glasov opozicije.

Nova ameriška nota o protivnojem paktu

Ameriški državni tajnik Kellog je ugodil francoskemu stališču. Amerika je prevzela v pogodbo tudi ČSR, Poljsko in Belgijo

London, 25. junija. (10.) Danes je bila objavljena nova nota ameriškega državnega tajnika Kelloga »de protivnojem paktu«. V notii predlaga, naj pristopijo protivnojem pogodbi vse signatarne vlasti locarne pogodbe in angleških dominijoni. Na ta način bi bilo članov te pogodbe 15, med temi Ameriške Zedinjene države, Velika Britanija in Irska svobodna država, Kanada, Avstralija, Nova Zelandija, Južnoafriška unija, Nemčija, Italija, Japonska, Belgija, Poljska in Češkoslovaška.

Členi predlagane pogodbe so identični z načrtom pogodbe, ki je bil predložen 13. aprila, vendar na vsebino sedanja nota nekatere spremembe, da se udovolji željam nekaterih vlad. Nota izrecno povdarja načelo, da so države napram članici pogodbe, ki bi pakt kršila, popolnoma oproščene vseh obveznosti. Nadalje se v notii povdarja dejstvo, da bi bile proste vseh obveznosti, ki izvirajo iz protivnojem pakta napram državi, ki bi napadla ne samo signatarne države locarne pogodbe, ampak vse druge države, ki bi pakt podpisale. Glede držav, ki so podpisale pakte o nevtralnosti, povdarja nota, da je Amerika pripravljena pristopiti udeležbo teh držav pri protivnojem paktu. Ako bi te države k temu paktu

pristopile, pravi Kellog, bi v polni meri zagotovile svojo neodvisnost in bi jim bila dana možnost, da zaprosijo pomoč, katero predvideva pogodba. Kellog povdarja v notii, da bi ta enostavna procedura uresničila ideal človeštva o svetovnem miru.

Kellog zaključuje z upanjem, da bodo narodi takoj in brez rezerv in kvalifikacij sprejeli pogodbo, ki jo predlagajo Zedinjene države.

Komentarji angleškega časopisja k novi ameriški noti so v splošnem ugodni. »Daily Telegraph« piše, da kaže nota dobro voljo. Nadalje povdarja list, da se Kellog ni oziral v notii na gotove pripombe zunanjega ministra Chamberlaina glede teritorialne integritete in varnosti gotovih pokrajin, ki so življenskega pomena za angleški imperij. Ta molk se da razlagati edino le na ta način, da priznava Kellog s tem molkom fakta kakor so. Drugače, pravi list, vsebuje nova nota vse, kar je potrebno za kompromis med francoskim in ameriškim stališčem. V tem pogledu so Zedinjene države v polni meri upoštevale stališče zunanjega ministra Chamberlaina. »Daily News« izražajo upanje, da bodo pogodbo sprejele vse velike države.

Švedska ekspedicija rešila Nobila

Švedski korvetni kapetan Tornberg je pristal s trimotornim letalom »Upland« pri Nobilu in ga vzel s seboj. — Nobile na ladji »Città di Milano« v Kingsbayu. — Drugi pristanek za rešitev Nobilevih tovarišev ponesrečil. — Reševalna akcija se nadaljuje. — O Amundsenu še vedno nobenih vesti

Širok prostor za pristajanje. Major Penso je tudi pripovedoval, da je vsem članom videti prestane napore na obrzih; razen tega nosijo si dolge brage. Kingsbay, 25. junija. d. Pred rešitvijo je Nobile ponovno prošil za pomoč in obenem poročal, da se pričinja led z njegovo skupino pomikati proti severu. Nobile in njegova skupina se je obupno borila z ledom, ki se stalno premika, 100 centov težke kose ledu premetava morje kakor igrače. Nobilu je bila pri tem zlomljena noga, vsled česar so ga vzeli prvega ter prenesli na krov ladje »Quest«. Švedsko letalo »Upland«, ki je pristalo pri Nobilu, je pokazalo višek letalske umetnosti, ker se je kraj Nobileve skupine vedno premikal. »Upland« je nato prodiril proti vzhodu ter se spustil v Hinlopenovi cesti, kjer bodo Nobilu nudili zdravniško pomoč.

Oslo, 25. junija. (pa.) Ruski lomilec ledu Maligin zanika vesti, da je prejel brežične znake od Amundsena. Moskva, 25. junija. g. Kakor domnevaajo, je prva rešilna ladja »Perzej«, ki jo je poslala sovjetska vlada na pomoč Nobilevi ekspediciji, zamrznila v ledu. Tudi radioaparati ladje so najbrže poškodovani, ker že dva dni ni nobene brežične brzojavke od njih. Rušilec ledu Maligin, ki je bil tudi odposlan na pomoč Nobilu, je prejel nalog, naj išče parnik »Perzej«. Tudi »Maligin« je obkoljen od ledu in ne more naprej.

Poveljniki ladje »Città di Milano« poročajo, da ni potrebnega spremeniti akcijskega načrta sovjetske pomožne ekspedicije, ker je bil dosedaj rešen samo general Nobile. Po zadnjih vesteh rušilec ledu »Maligin«, so sovjetska pomožna ekspedicija vzela Karlove otok za oporišče, odkoder bo letalec Babuškin vršil proizvodvalne poletje za italijansko posadko in Amundsenu na ozemlju v premeru 400–500 km.

Kingsbay, 25. junija. g. O nesreči švedskega letalca Lundberga poročajo, da je njegovo letalo tako poškodovano, da ga ne bo mogoče popraviti. Lundberg sam je bil lahko ranjen. Vesti, da so rešili še drugega člana Nobileve skupine, se demantirajo. Nobileve poškodbe so tako resne, da bo za okrevanje potreboval najmanj 40 dni. O Amundsenu še ni nobenih vesti. Splošno se smatra, da je položaj Amundsena in njegovih štirih spremljevalcev težak, ker se ne ve, v katero smer je krenilo Amundsenovo letalo. Sklošno ne sodijo, da bi bil Amundsen letel naravnost proti Nobilevemu taborišču. Njegovi brežični aparati so utihnili že tri ure po startu, t. j. kakih 500 km od kraja, kjer se je dvignil. Zato domnevajo, da se je moralo letalo že takrat spustiti na morje. Amundsenovo letalo nikakor ni preletelo Medvedovega otoka, kakor je bilo v načrtu, ker ga tamkaj niso opazili. Tudi o obeh ostalih skupinah Nobileve ekspedicije ni nobenega glasu.

Oslo, 25. junija. d. Šef vojnega ministrstva je prejel od vodje švedske pomožne ekspedicije naslednjo brzojavo: »General rešen. Reševanje se nadaljuje. Tornberg«.

Nobileva skupina je v zadnjih dnevih v največjih naporih pripravljala okoli šotora prostor za pristanek kakega letala. Kakor je sporočil radiobrzjojavca Biagi, so bili vsi člani razen Cecionija, ki leži z zlomljeno nogo v šotoru, na delu, da bi izravnali kakih 800 do 400 yardov ledu, kjer bi se ob ugodnem vremenu lahko spuščala letala. Major Penso, ki je v petek letel le nekaj metrov nad Nobilevo skupino, je izjavil, da bi bilo mogoče vso skupino odnesti naenkrat, ako bi pripravila najmanj 800 m dolg in 150 m

širok prostor za pristajanje. Major Penso je tudi pripovedoval, da je vsem članom videti prestane napore na obrzih; razen tega nosijo si dolge brage.

Kingsbay, 25. junija. d. Pred rešitvijo je Nobile ponovno prošil za pomoč in obenem poročal, da se pričinja led z njegovo skupino pomikati proti severu. Nobile in njegova skupina se je obupno borila z ledom, ki se stalno premika, 100 centov težke kose ledu premetava morje kakor igrače. Nobilu je bila pri tem zlomljena noga, vsled česar so ga vzeli prvega ter prenesli na krov ladje »Quest«. Švedsko letalo »Upland«, ki je pristalo pri Nobilu, je pokazalo višek letalske umetnosti, ker se je kraj Nobileve skupine vedno premikal. »Upland« je nato prodiril proti vzhodu ter se spustil v Hinlopenovi cesti, kjer bodo Nobilu nudili zdravniško pomoč.

Oslo, 25. junija. (pa.) Ruski lomilec ledu Maligin zanika vesti, da je prejel brežične znake od Amundsena.

Moskva, 25. junija. g. Kakor domnevaajo, je prva rešilna ladja »Perzej«, ki jo je poslala sovjetska vlada na pomoč Nobilevi ekspediciji, zamrznila v ledu. Tudi radioaparati ladje so najbrže poškodovani, ker že dva dni ni nobene brežične brzojavke od njih. Rušilec ledu Maligin, ki je bil tudi odposlan na pomoč Nobilu, je prejel nalog, naj išče parnik »Perzej«. Tudi »Maligin« je obkoljen od ledu in ne more naprej.

Avstrija in gospodarsko sodelovanje z Malo antanto

Dunaj, 25. junija. s. K izjavam dr. Benčša in dr. Marinkovića o morebitni pritignitvi Avstrije v gospodarski sistem Male antante opozarjajo v tukajšnjih krogih na izjave zveznega kancelarja, ki jih je podal pred kratkim o tem vprašanju. Takrat je zvezni knezar izjavil, da bi bilo Avstriji potrebno, da vstopi v kako večjo enoto. Vsaka kombinacija, pri kateri bi ne bilo Nemčije, pa je za Avstrijo sedaj in tudi v bodoče izključena.

Velika letalska nesreča

Washington, 25. junija. g. Včeraj se je zrušil na zemljo trimotorski Fokkerjev enokrnilnik, ki je letel iz Washingtona v Nikaraguo. Par ur po startu je iz neznanega vzroka padel na zemljo. Trije letalci so mrtvi, četrti pa težko ranjen.

Zanimive aretacije v Galiciji

Varšava, 25. junija s. V vzhodni Galiciji so odkrili obširne malverzacije, s katerimi se je mnogo oseb odtegnilo vojaški službi. Aretiranih je bilo nad 30 oseb.

Manevri sovjetske armade

Varšava, 25. junija s. Listi poročajo, da se vršijo na rusko-poljski meji manevri rdeče armade.

Princezinja Helena ne misli na poroko

Bukarešta, 25. junija g. Ze par dni krožijo govorice, da se hoče princezinja Helena zopet poročiti. V zvezi s tem je bilo imenovanj že tudi nekaj imen. Kakor sedaj uradno ugotavljajo, je ta vest popolnoma izmišljena. Princezinja ne misli na poroko in je to vprašanje popolnoma neaktualno. Tudi imena, ki so jih imenovali v zvezi s tem, so izmišljena. Princezinja se je ločila zaradi neprijetnega obnašanja prestolonaslednika ter se je za ta korak odločila po dolgem razmišljanju v interesu države.

Imenovanje v diplomaciji

Beograd, 25. junija p. Na predlog zunanjega ministra je potrjen ukaz, s katerim se premešča tajnik zunanjega ministrstva Gjuric k poslanstvu v Sofiji.

Hrvati zapuščajo hegemonistične stranke

Razpad radikalne in demokratske organizacije na Hrvatskem in v Dalmaciji. — Dalmatinski klerikalci se sramujejo svojih slovenskih tovarišev

V času, ko se naši klerikalci z vso silo potezajo za radikale in ne pomislejo vse velike dalekosežnosti zločina v Narodni skupščini in položaja, ki je nastal po umoru dveh prečanskih poslancev, se hrvatski radikalni odrekajo stranki in utemeljujejo svoj izstop z izjavo, v kateri pravijo med drugim:

»Ko smo pred leti vstopili v radikalno stranko, smo bili uverjeni, da bomo koristili naši državi. Imeli smo namen, da zainteresiramo posamezne hrvaške radikale stranke za pravo polnomožnost hrvatskega problema in za njega pravilno rešitev. Hoteli smo jih uveriti o potrebi prilagoditve programa in dela stranke novim razmeram.

Vse naše prizadevanje, da to dosežemo in da uverimo radikalno stranko o potrebi sodelovanja s hrvatskimi strankami, je bilo ne samo brezuspešno, temveč smo morali celo doživeti, da se ob desetletni obstoja države preliva kri naših narodnih zastopnikov v skupščini.

Čutimo, kako zelo je prelita bratska kri uprlojavila moralno moč državnega in narodnega edinstva in preprečila asimilacijo vseh nas v duševnem edinstvu. Na razvalinah naših idealov obhiti, da radikalna stranka v današnjem svojem sestavu ne more več delovati med Hrvati in Slovenci, zato izstopamo iz nje, ker smatramo to za dolžnost napram onemu narodu, iz katerega smo izšli in ki se ga mislo nikoli odrekli.

Prepričani smo, da so z nami enakega mnenja tisoči Slovencev in Hrvatov, ki so vstopili v radikalno stranko iz istih razlogov. Mislimo, da bodo tudi oni odobrili ta naš korak ter kot ljudje, ki ljubijo svoj narod, izvajali konsekvence.

Dva pokvarjena tipa

Beograjsko »Jedinstvo« in ljubljanski »Slovenec« dokazujeta, da ni Račić morilec — temveč — Pribičević

V Beogradu izhaja na stroške dispozijskih fondov list »Jedinstvo«, ki je, kakor znano, javno pozival na to, kar je pozneje morilec Račić na srečo le nepopolno izvršil: na umor predsedništva KDK. Ta list še vedno izhaja. Nezaodvoljen je z »uspehom« Račić in Pribičević sta ostala živa. V besnem razočaranju sedaj ta gadni režimski reptil dolži Pribičevića, da je dva dni pred umorom imel sestanek s Punišo Račićem in da je on organiziral umor, ker je hotel na ta način se odkrižati Račića in postati edini predsednik KDK. To se Pribičeviću ni posrečilo, a »Jedinstvo« ne obupuje. Ko se je poročalo, da bodo zdravniški dovolili, da se Račića prenese vsak dan za kratek čas iz postelje v fotelj, kar je z ozirom na opasnost pljučnice jako važno, je »Jedinstvo« besedo »fotelj« spremenilo v »hotel« ter trdi, da je Pribičević hotel izsiliti, da se Račića iz bolnice prenese v kak hotel da bi se tam sveda moglo dovršiti, kar je Račić pričel...

Dovolj gnusobe. Le to nai še dodamo, da se ta list svobodno in nekonfiscirano prodaja po Beogradu...

Na našo slovensko sramoto moramo ugotoviti, da moralno blato »Jedinstva« ne skrini le Beograda. Beograjski organ moralni propalci ima sebi vrednega tova-

riša v Ljubljani. Službeno glasilo SLS, ki stoji pod neposredno kontrolo ljubljanskega škofa dr. Jegliča. »Slovenec« v nedeljskem uvodniku braneč režim »dokazuje«, da je mogel od strašnega umora imeti koristi le nekdru — in to Pribičević! Lažljivo pripoveduje kako le že ves čas bi Račić za »sporazum, red, mir in delo«. Pribičević pa je vodil vedno ostrejšo taktiko, dokler niso v skupščini počili morilski strel. Cui bono? vprašuje list ljubljanskega škofa in zasidniče vere in morale SLS ter odgovarja, da odgovor ni težak. Nedeljski nauk za klerikalne agitatorje: kdor je mogel pričakovati koristi od umora, ta je njegov povzročitelj... Ali nai s to neklenko pokvarjenostjo polemiziramo? Ali jo nai zavračamo?

Zadostuje ako ugotovimo, da je klerikalna morala ostala nespremenjena: ko so l. 1914 v Sarajevu padli usodopolni strelji le isti »Slovenec« po enaki metodi proglasil kralja Petra za pravega morilca, sedaj bo bestialni zločin hegemonističnega plačnika kmalu prikazal za delo onih, ki se v tej državi borijo za enakopravnost in človeško dostojanstvo proti onim, ki so strastno na poslu da uničijo v narodu zadnjo sled zaupanja v bodočnost Jugoslavije.

Razkrinkani hinavci

Kako klerikalni agitatorji farbajo ljudi

Naš klerikalizem je v srce zadet in razkrinkan. Noben objektivni človek ne more več dvomiti, da so njegove simpatije na strani morilskega hegemonizma. Kakor da bi bil plačan, zagovarja »Slovenec« podlega morilca. Ako bi »Slovenec« veriel, da je ta zločin le dejanje črnogorskega hajduka, b. mu ne bilo treba toliko dokazov, da so mandatarji SLS nedolžni. Kako malo resni pa so vsi izgovori »Slovenca«, je videti najbolj po tem, da je morilec Puniša Račić še danes član radikalnega kluba, čigar »sastavni deo«, kakor je svojčas dejal gosp. Vukičević, so tudi poslanci SLS.

Klerikalni hinavci so se sami razkrinkali! V nedeljo so življali po vaseh župniki, kaplani in drugi klerikalni agitatorji, ki so »pojasnjevali« svojim volilecem umor v Narodni skupščini na prav originalen način. Eni so farbali ljudi, da je bil umor potreben radi nettunskih konvencij, češ če bi ne bilo nettunskih konvencij, bi nastala vojna. Bolje pa da je, da jih je v Narodni skupščini nekaj padlo, kakor pa da bi jih padlo v vojni na tisoče in tisoče. Drugi razlagajo organizirani umor velesrbskega hegemonista, kakor da bi šlo le za kak oštariški pretep dveh kranjskih fantov, ali kakor »Slovenec« pravi, za »medsebojno obračunavanje« med golokrkimi žrtvami in revolverskim junakom Račićem.

Kakor je videti, je klerikalna bolest rodila še surovo jezo in neumno zlobo, zmešala jim je vse prejšnje račune, da se ne morejo več premagati. Vrgli so proč hinavsko krinko in pred svetom stoje danes v ysej svoji nagoti.

Kako smo se bližali umoru

Interesantna lestvica iz »Slovenčevih« naslovov

Pišejo nam: Zanimivo je čitati naslove o politični situaciji v »Slovencu« od 5. do 21. junija t. l., ki se glase takole: »Korošec — svetla točka politike« (5. junija).

»Vukičević neomejen gospodar« (9. junija).

»Vlada bo zlomila obstrukcijo« (12. junija).

»Obstrukcije bo kmalu konec« (13. junija).

»Krvavi dan v Narodni skupščini« (21. junija).

Kdo je streljal v Zagrebu?

Zagreb, 25. junija. Č. Poveljstvo orožništva je danes telefonično obvestilo uredništva zagrebških listov, da orožništvo pri zadnjih demonstracijah v Zagrebu ni odlo dlo nobenega strela, kar se je ugotovilo pri pregledu pušk in številu nabojev.

Danes dopoldne je bila sodna komisija na Dolcu, kjer sta bila ustreljena manipulanti Majcen in vajenec Bijeloz. Preiskovalni sodnik dr. Puškasi je zaslišal nekoliko prič ob tej priliki in takoj sestavil zapisnik, iz katerega je razvidno, da so se orožniške patrulje razdelile v dva dela in korakale naravnost na Dolac strelajoč iz pušk, na katerih so bili nasajeni bajoneti. Po izpovedbi neke priče sta bili omenjeni žrtvi ustreljeni od nekega orožnika v daljavi 50 m.

Po Račićevem vzoru

Vukovar, 25. junija s. Včeraj je v Vukovaru okoli 9. dopoldne prišel v pisarno podžupana Marića neki občinski uradnik Vukičević iz Gradiške, ki je potožil iz žepa revolver in ga nameril na Marića. Revolver je trikrat sprožil, vendar pa je vsakokrat odpovedal. Marić je zgrabil napadalca za roko in mu izbil revolver.

Naši kraji in ljudje

Kiparska in keramična razstava na Tehnični sred. šoli

Prava umetnostno-obrtna razstava, ki jih v Ljubljani vidimo mnogo premalo. Edino velesojem nam je pokazal, kako daleč smo s hišno opravo. Mnogo višje kakor je javnost mislila.

Ravno tako je z dekorativnim kiparstvom in keramiko. Za njo prav za prav komaj vemo, da jo že imamo. Dosedaj

Popolnoma pod vplivom Franca Kralja je tudi kiparska šola. To je dekorativna plastika v najboljšem pomenu besede. Obvladuje ves delokrog od drobne nippes do velike arhitektonske naloge. Lične plakete in statuete, plastična ornamentika v lesu in za izdelavo v kamnu in bronu, portreti in soho

smo poznali samo izdelke podeželskih lončarjev. In da se ta domača obrt povzdigne, je otvorila Tehniška srednja šola poseben oddelek, ki ga vodi češki strokovnjak prof. Beran. Dobro premišljeno je pričel celo z istim materialom, ki ga rabijo naši najbolj renomirani lončarji. Tudi v Ljubljani peče najelegantnejše vaze iz ilovice iz Komende. Celotno navadno svinčeno glazuro uporablja. Torej isti material kakor v Komendi. Oblika tem posodam je srečno izbrana in so materialu prilagoden. Ali v tem, da je mojster dal posodi plemenito obliko, leži ravno njena vrednost. Da šola vpliva na obrtnike, smo videli na velesojem, kjer je neki komendski lončar razpečeval tudi že vaze po vzorcih te šole. Imel je celo že tudi vaze v eugobe-tehniko. To je barvano glazirana posoda, ki so iz nje izrezani ornament, da se vidi v goli lončevini. In kako močan dekorativni učinek se na ta preprosti način doseže, dokazujejo razstavljene vaze in posode za cvetlične lonce, ki so gotovo najzanimivejši objekti razstave. Naše obinstvo naj se na izlozbi preveri, da nam tuja fayenca ni več potrebna. Že razstavljena kolekcija zadostuje našim potrebam in prepričan sem, da bodo že zbiralci prihodnje generacije prav drago plačevali »Ljubljansko majolico«. Ne bo imela samo vrednost redkosti, temveč tudi cenno visoke kvalitete. Kakor imena velikih dunajskih in meissenskih mojstrov, bo na častnem mestu zgodovine naše umetnostne obrti zabeleženo ime prof. Franca Kralja. Ta močna individualnost bo še dolga leta kazala smer naši keramiki, ki se bo razvila iz šole. V resnici je večina izdelkov tako tehnično kakor tudi po obliki prvovrstna in vredna, da najde razumni ljubiteljev in — mecenov.

opravičujejo slujno, da se med učenci skrivajo talenti, ki bodo obogatili našo umetnostno obrt in dali dekorativni plastiki domače obeležje. Slog se tesno naslanja na moderni stil sodobnosti, vendar pa vsa dela izražajo Kraljevo silo, ki dobrodejno prehaja na učence. Občinstvo, ki so mu velika umetniškova dela nedostopna, s priznanjem občuduje umetnine njegove šole, ki imajo namen oplešati in plemeniti našo vsakdanost.

Izdelki prof. Repičevega oddelka pričajo o solidnem tehničnem znanju razlivanja lesa in obdelovanja kamna. Absolvirani podobari te šole bodo z lahkoto izpodrinili izdelke, ki jih sedaj cerkveni predstojniki uvažajo iz Tirolske. Druga močna individualnost na šoli je akademični slikar K. M. Kos, splošen naših najjačjih slikarjev. Umetniku se je posrečilo vcepiti svoj izredno fin okus svojim učencem, da njihovi osnutki za keramična in druga dela, zlasti po rafiniranih barvnih harmonijah in originalnem ter štedljivo uporabljenem dekorju dosega izdelke najbolj renomiranih šol inozemstva. Škoda, da keramična šola nima dosti tehničnih pripomočkov, da bi se ti odlični osnutki tudi izvedli. Kralj in Kos bi nam dala fayenco, ki bi tudi na velikih inozemskih razstavah vzbujala zaslužno pozornost.

Prof. Saša Šantelj razstavlja nekaj grafičnih del svojih učencev. Izloženi so večbarvni linorezi, lesorezi in celo majhen bakropis, ki dokazuje, da ima mojster najboljšo voljo svoje učence seznaniti tudi z najdovršnejšimi tehnikami grafike.

V celoti je razstava dokaz resnega, smotrnega dela vseh učnih moči, posebno pa odraz njihove visoke umetniške kvalitete.

Veseli izlet na Jadran

Skoraj 30 gojenk Državnega osrednjega zavoda za žensko domačo obrt iz Ljubljane nas je privabilo naše divno morje na počen izlet. Nikoli ga še nismo videli. Gospod ravnatelj je vestno pripravil program izleta, ki je izpadel v naše največje zadovoljstvo. Odrinile smo dobro založene s proviantom in odejami, ki so bile »strogo predpisane«, v sredo jutraj iz Ljubljane s prvim dolenskim vlakom. Ponoči dež je ohladil ozračje in zato je bila vožnja v vlak prav prijetna. Mimo domovine slavnega steklega polja in ostalih dolenskih postaj smo dospeli v slikovito dolensko metropolo ob Krki. V Smihelu sniva literarno znana Primicova Julija svoj večni san. Belokranjska železnica teče mimo ličnih postaj, med katerimi so Uršna sela — Toplice v najlepšem rožnem cvetju. Tisoči najlepših rožnih cvetov zagrinjajo postajo, vendar so ostala vsa ušesa gluha za naše prošnje, da bi dobile par cvetov. Slednjič nas je ugnala tovarišica rekoč: »Kaj že silnate! Če bi dali vsakemu prosilec le en cvet, bi lahko v par dneh porazeli vse rožni vrli!»

Na mtiških travnikih smo videli prve prave Belokranjce v belih krilih pri obratovanju sena. Ko smo prevozili čez veliki most, ki drži čez Kolpo, smo začeli z »cva-jami« v hrvaščini. Po karlovački ravnini smo videli mnogo seljakov in seljakinj, ki so nam veselo odzdravljale. Hiše so drugačne kakor pri nas in pokrajina tudi. V Karlovcu nam je ljubeznivi prometnik dal priključiti naš voz k reškemu vlakcu, kar smo kasneje skoraj občudovali. Voz je imel namreč veliko »uknjajo«. Bil je brez ene šipe in tam je vahal v predorih tako dušeč dim, da smo bile nekaj časa po prihodu iz predora samo še »kajšajoča ekskurzija«. Vzlic temu smo bile prav židane volje, dokler se ni zagrnilo nebo s temnimi oblaki, iz katerih so začele kmalu švigati strele, spremljane z gromom. Bilo nas je skoraj malo strah, ko je začelo liti kakor iz škafca, a me pa vse brez dežnikov. Gospod ravnatelj nas je zagotavljal, da ne bo sile, ker ima v programu lepo vreme, vendar nismo dosti verjeli.

Na Plasah smo ugledali prvič v življenju naše prekrasno morje. Vse navdušene smo vzklikale in zaželele smo biti na obali čimprej. Dež je začel res ponehавati in ko smo se pripeljale na Sušak, je bilo zopet lepo. Na kolodvoru nas je pričakoval prija-

zen gospod, ki ga je pozdravil naš zosp. ravnatelj: »Zdravo Jaka!« Gospod Jaka (naj ga tudi me imenujemo tako) je povedal, da nam je našel namesto vojaških železnih postelj z mršavimi »strožaki« mehke hotelske postelje v hotelu Rež za tako nizko ceno, da smo kar poskočile. Osupale pa smo, stopivši na ceste, ko smo videli velike kupe toče, ki so jo še drugi dan kitali, kakor pri nas sneg ob Ljubljani. Utrgal se je bil par ur pred našim prihodom nad Sušakom oblak in nastalo je tako neurje s točo, kakršnega ne pomnijo najstarejši ljudje. No, tisti dan se ni nihče dosti brigal za točo, ker je bilo vse silno razburjeno zaradi umora v Narodni skupščini. Gospod Jaka nas je odpeljal v hotel, katerega lastnica je nad vse prikupna gospa Reševa iz Mokronoga. Ko smo ji povedale, da smo Ljubljankinje, je vsa vesela vzkliknila: »No, potlej ste pa taku naš »atrac« v tako prijetni dolenci!«, da smo bile takoj domače in, kakor se je izkazalo kasneje, še močnejše malo preveč. Zjutraj smo namreč popolnoma pozabile, da nismo same v hotelu in smo začele nekatere že ob štirih peti slavo našemu morju in smo zbudile par gostov.

Takoj po 6. uri smo si mahnilo na slavno Trsat, kjer smo si ogledale znano romarsko cerkev in Frankopon grad. Razvedel je bil prekrasen. V srce nas je zabolala kri- vično potegnjena meja in v mislih je pole- tel pozdrav v Opatijo in Lovran k našim zaslužnim bratom. Prelepa Učka, zakaj si ostala tam preko?

Na trgu bana Jelačiča je zelo živahno. Tam je prehod na reško stran. Tam preko mostu stojijo laški vojaki in strašno širokih hlačah, fašisti v žrnih srajc in karabinjerji z napoleonskimi klobuki. Nad njimi se vije italijanska zastava, na naši strani pa ni trobojnice. V luki opazujemo parnike in ladje in ko pridemo do široko odprti vrat, ki vodijo na Reko, nas takoj vpraša mali laški vojak: »Če ga pasaport?« Hudomu- na naša tovarišica se moško odreže: »Sne- va, a j' piva kobiva?« Nastane krah in z nami vred se smeja laški stražnik in kaže svoje bele zobe. Čez seveda ne gremo, ampak v pristanišče, kjer se odpočijemo, pokosi- mo in potem vkrcamo na parnik za Ba- kar.

Vožnja je bila zelo prijetna. V Kraljevi- ci se solnči veliko bolnih. Iz Kraljevice kre- nemo v bakarski zaliv, kjer se smučarji pro- zra-

do morja in do kolodvora v Bakru, ki je precej visoko nad njim. Stopivši na suho, čujemo slovensko govorico. G. ravnatelj že najde znanec med njimi. Mornariški akademiki so to. Hitro nam začno razka- zovati to in ono. Purnik zatuli in nazaj mo- ramo. Po poti nas solnce pošteno greje. Prisedši na Sušak opazimo zopet gospoda Jaka, ki nam je med tem že izposloval ugodnost znižane cene za kopališča. Kako prijetno se je bilo kopati in solnčiti! Ugo- toville smo, da se mnogo lažje plava, ka- kor na Ljubljani. Po tej blagodejni ko- peli smo šle še v mesto, potem pa smo se začele pripravljati za odhod na kolodvor in domov. Poslovile smo se od požrtvoval- nega in postrežljivega gospoda Jake, brez katerega ne bi imele toliko ugodnosti na Sušaku. Vlak je oddrhal v noč in nekaj nas je dremalo, nekaj pa čulo, kakor smo pač vedele in znale.

Prvi solnčni žarki so pozlatili stari grad nad Karlovcem, ko smo dospeli tja. Vzlic temu, da je bilo zgodaj, se je začelo polniti mesto. Bil je semanj dan. Od vseh strani so prihajali hrvaški seljaki na vozovih in peš v mesto. Prekrasno so narodne noše, ki so zelo različne. Vsak okraj nosi druge G. ravnatelj nas je vodil po trgu, ki je zelo pester in dobro založen. Sira, masla, luka, sadja vsega je v izobilju. Perutnina je zelo poceni.

Dve naši tovarišici sta kupili dve goski za 55 Din. Po tej ceni bi jih želeli imeti tudi v Ljubljani. Ob 9. uri dopoldne sr- o bile zopet v vlakcu, ki nas je srečno pripeljal sicer malo »zdelane« vendar za- dovoljne v Ljubljano. Program se je lepo iz- vršil. Ne moremo pozabiti gostoljubnosti gospe Rešove in zato priporočamo našim rojakom njen hotel na Pečinah, če pridejo na Sušak. Posebno smo pa hvaležne za vse ono, kar nam je dobrega storil (in tega je bilo veliko) gospod Jaka. Naša hvaležnost mu ostane. — Eno za vse.

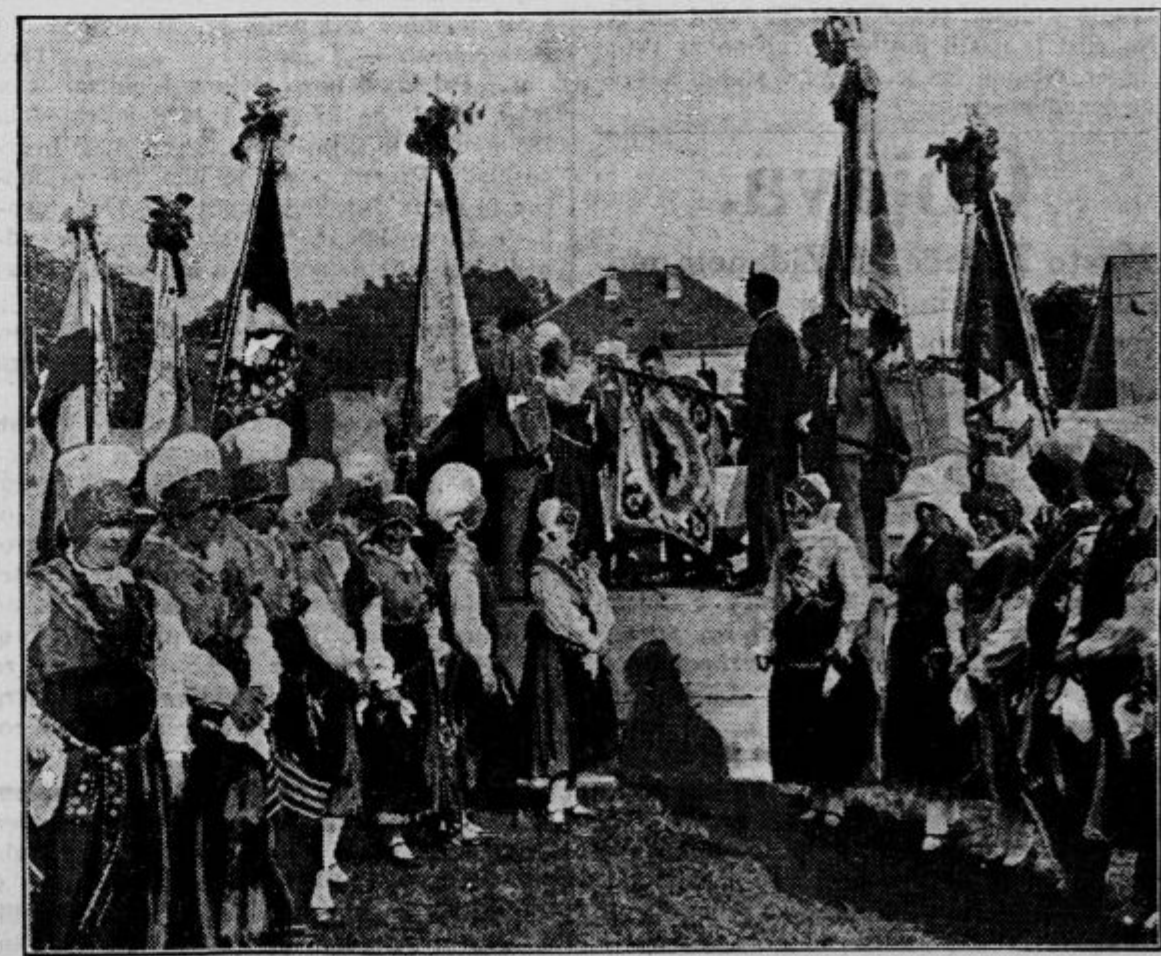
Zbirajmo knjige za severno mejo!

Maribor, 25. junija.

Ob severni meji v Rogoševcih v Prekmurju je mariborska Zveza kultur, društvo ustanovila preteklo soboto javno ljudsko knjižnico, ki je izredne važnosti za ta naj-severnejši del naše domovine. Nudila bo dovoli dobrega čtiva čitateljem iz vseh občin, ki so razvrščene okrog Sv. Jurija in Rogoševcev. Te občine so Nuskova, Srdica, Sotina, Kramarovi, Pertotča, Slaveci in Fikšinci. Deset občin torej, ki se drže druga druge, ima vsaka svojo šolo, vse pa poštni urad v Rogoševcih in cerkev v Sv. Juriju. Ker je v treh od teh občin večina prebivalstva nemška, so prosili navzoči, naj bi bilo v knjižnici tudi nekaj nemških knjig. Predsednik je v imenu ZKD obljubil, da bomo Slovenci s preka posvečali novo ustanovljeni knjižnici v Rogoševcih posebnost, da bomo skušali to knjižnico kolikor mogoče povečati in da bomo poslali tudi nekaj nemških knjig.

Ob ustanovitvi te nove ljudske knjižnice se nam vidi potrebno, opozoriti vso sloven- sko javnost na naše rojake, panonske Slo- vence v Prekmurju. Te svoje rojake prav malo ali nič ne poznamo in radi tega tudi ne znamo ceniti njihove vztrajnosti v naci- onalnih tihih bojih tekom stoletij vse do postanka naše države. Ako prideš v narod- no prosvetnih poslih večkrat v Prekmurje in se razgovarjaš z domačini, spoznaš, da je v tej zemlji in v tem narodu skrit mar- sikateri naš narodni zaklad. Naši raziskovalci narodnega blaga imajo tu hvaležno polje. Da ustvarimo most, ki bo s sloven- sko knjižko vezal srca, moramo ustanoviti še celo vrsto knjižnic. Ako na zemljevidu potegnemo črto od Maribora proti severo- vzhodu, naideš ob tej črti doslej ustanov- ljene knjižnice: Pobrežje, Krčevina, Sv. Peter, Sv. Marjeta, Sv. Lenart, Sv. Trojica, Sv. Anton, Sv. Ana, Marija Snežna, pripravila se knjižnica v Gornji Radgoni in na skrajni točki je novo ustanovljena v Rogoševcih. Manjka na tej črti predvsem knjižnica v Cankovi, ki bo v kratkem ustanovljena.

Sporočamo te podatke slovenski javnosti s prošnjo: Zbirajte knjige za naše Prekmurje! Pokažimo svojim bratom, da misli- mo nanje, da jih hočemo prikleniti nase z ljubeznijo in z našo lepo slovensko knjižo. Zavedajmo se v teh časih, ki so še vedno težki, da je prva najboljša in najuspešnej- ša pomoč: lastna pomoč. Za svoji narodni ponos, narodno zavest in kulturni razvoj moramo skrbeti sami. Kdor ima knjige, ki jih lahko pogreša, naj jih pošlje Zvezi kul- turnih društev v Mariboru, Cankarjeva ul. št. 1. Pošljite ali prinesite tudi nemške knjige! S.

Svečana proslava 20-letnice Sokola II. v Ljubljani

Ob najkrasnejšem vremenu je proslavil agliti Ljubljanski Sokol II. svoj lepi jubilej s slavnost- nim zborovanjem, razvlekom prapora, s krasno uspešno javno telovadbo in ljubko večerno akade- mijo na svojem letnem telovadišču na Prulah. Udeležba Sokolstva, honoracijarjev in društev na- klonjenega občinstva je bila razveseljujoča. Silna predločja prizor ob razvleku prapora pred- stavlja javno telovadbo.

Sleparije z ukradenimi vložnimi knjižicami

V posojilnici v Ribnici se je nedavno zglasil nepoznan mož, ki se je izdaljal za lesnega trgovca Ivana Zupana iz Ljubljane. »Trgovec« si je izposodil v posojilnici 3500 Din gotovine in predložil za kritje posojila vložno knjižico Ljubljanske kreditne ban- ke, glasečo se na ime Ivana Zupana z vložo 4600 Din. Neznane je navedel, da je nalo- žil v Ribnici vagon lesa, a mu je zmanjkalo denarja. Po nekaj dneh je tajnik posojilni- ce z Arko prejel od neznanca pismo, da radi potovanja v Srbijo še ne more vrniti posojila in da naj mu Arko do vrnitve hra- nilno knjižico shrani. Ker pa se navedeni dolжник le ni več oglašil, se je Arko obrnil na Ljubljansko kreditno banko, kjer je iz- vedel, da znaša vloga na predmetno hra- nilno knjižico samo 20 kron in da so vse nadaljine postavke, ki so v knjižici vpisane kot nove vloge, — falzificirane.

Na podlagi teh informacij se je sedaj tudi ugotovilo, da izvira predmetna vložna knji- žica Ljubljanske kreditne banke od vloga pri ravnatelju dohodarskega urada gosp. Ivanu Zupanu na Dunajski cesti št. 62, ki je bil izvršen lansko zimo. Takrat je bila iz zaklenjenega stanovanja ukradena že- lezna ročna blagajna z denariem in zlatni- mi v vrednosti nad 15.000 Din. V blagajni se je nahajalo tudi 9 hranilnih knjižic, s kate- rimi je ta poznele na enak način kakor v Ribnici ogroževal denarne zavode v Kra- nju, Ljubljani in v Novem mestu, vzlic te- mu, da je bila zadeva ponovno objavljena in da so se s posameznimi primeri podrob- no pečale tudi novice.

Osebnosti storilca je v vseh primerih isti, iz česar sklepa policija, da je vsem pri ravnatelju Zupanu izvršil en sam storilec brez komplicev. Prekanijeni vlomilec, ki je spreten ne samo v svojem svedrovskem poslu, marveč se zna okoristiti tudi na druge načine, bo seveda skušal, ker ima brčkome še nekaj hranilnih knjižic, golitu- fati tudi družod. Ni izključeno, da se bo zo- pet kmalu pojavil v kakem manjšem trgu ali večji vasi, kjer imajo svojo hranilnico in bo zopet igral »lesnega trgovca«. Zato opozarjamo nani vse naše denarne zavode na deželi.

Nedeljski obiski vlomilcev

Ljubljana, 25. junija.

Tatovi in vlomilci vseh kategorij, zlasti pa specialisti v posejanju tujih stanovanj, »stanovniške podgane«, se prav dobro za- vedajo, da Ljubljanci ob solnčnih nedel- jah ne ostajajo radi doma. Tatovi ugnejo, kie spravljajo stranke, ki odhajajo z doma, ključne stanovanj, saj je pri nas še vedno v razvadi, puščati ključ kie v kakem kotu, mesto da bi ga stranke jemale s seboj. Do- stikrat pa seveda ne zaleže vsa previdnost in pridejo tatovi v stanovanje tudi, če last- nik ključ nosi s seboj. Zlikovci so oboro- ženi z vitrihi in ponarejenimi ključi, zato jim ključev ne redko kaka ključavnica. Včeraj je bil dan, kakor nalašč za tatinske posete. Posebne preglednice pa je policija, ki ima vse take tičke v dobri evidenci, povzro- čil s svojimi drznimi tatinskimi avanturami še popolnoma nepoznan kradovč.

Ko je prišel včeraj popoldne visokošolec Anton Bernik, stanujoč v Slomškovi ulici št. 4, domov, je nenadoma začel stopanje po podstrešju. Bernik je začuden odšel ta- koj gor ter pri deloma priprtih vratih za- pazil poleg nekaj zabojev 40letnega moške- ga, ki je popolnoma mirno in hladnokrvno jemal iz zabojev razno perilo in ga sprav- ljial v pripravljeni kovček. Bernik je prizor nekaj časa opazoval, nakar je nenadoma na- govoril neznanca. Ta se je očitno močno prestrašil in se začel zagovarjati v nem- škem jeziku. Bernik je tedaj že uvidel, da ima opravka z drznim tatom. Zato je vrata hitro zaklenil in hitel na cesto, kjer je ob- vestil stražnika Žimonda. S stražnikom sta se takoj podala v hišo, toda tatu nista več našla. Preiskala sta vse podstrešje, kon- čno pa morala ugotoviti, da je tat skočil skozi okno podstrešja na 6 metrov globoko streho, od koder si je pomagal na dvorišče in odšel na cesto. Ko sta prišla Bernik in stražnik zopet na ulico, sta nedaleč zana- zila moža, ki je bil popolnoma sličen tatu. Hitela sta za njim. Čim pa ju je neznanec, ki je pustil vso pripravljeno robu v po- dstrešju, zapazil, je začel tudi sam hitreje po- birati stopinje: kmalu nato pa jo je v naglem diru užgal proti Mikošičevi cesti, nakar se je zasledovalcem izgubil neke v Tavčarjevi ulici izpred oči. Ker ni bilo za njim ne duha ne sluha, sta bila Bernik in stražnik prisiljena nadaljine zasledovanje opustiti.

Drznega tatu pa popoldanska smola oči- vidno ni zbegala in mu ni vzel pokuma za nadaljine poizkuse. Neznane se je kmalu vr- nil ter poizkusil srečo v drugi hiši. Admini- strativni svetnik v pokoku Karol Eckel, sta- nujoč v hiši št. 13 v Kolodvorski ulici pri stranki Bamberg, je zapustil malo pred mra-

LUX
za fino perilo

Za Vaša letna oblačila LUX!

MAGNA PURGA

Urejuje najbolje prebavo!
Čisti želodec in čreva brzo in ugodno!
1 omet pa vseh lekarnah Din 4.—

Danes velika premijera
ob 4. pol 8. in 10. uri

ŽIVLJENJE JE PREVARA

Pretrpetljiva drama v zakonu težko
varane žene z dražestno

CORINNE GRIFFITH

Izvrstna godba!

Najnižje cene! KINO IDEAL

kom svojo sobo v popolnem redu. Ko pa se je zvečer okrog 22.30 povrnil domov, je takoj pri vstopu v sobo, čim je prižgal luč, zapazil, da je izginilo z otomane potovhalno ožrnialo. Sprva ni dolagal na ugotovitev posebne važnosti, menč, da je spravila za- grinjalo služkinja. Odšel je k počitku in šele zjutraj ga je čakalo pravo presenečenje. Takoj, ko je odprl omaro, je uvidel, da je nori vse razmetano. Tat mu je odnesel 14 dnev- nih in kakih 10 nočnih srajc, dalje 14 parov spodnjih hlač in več drugega perila, v skup- ni vrednosti okrog 4000 Din.

Pojasneni vlomi v ljutomerskem okraju

Radenci, 24. junija.

Prebivalstvu je še v dobrem spominu ce- la vrsta vlomov, ki so bili izvršeni lansko pomlad v ljutomerskem okraju. V aprilu 1927. je bilo vloženo v neobluđeno vino- gradniško poslopje na Ptuiški cesti pri Ra- denci, last trgovca Oskaria Wegscheiderja iz Radzone. Tu so storili odnesli prav lepo zalogo raznega perila, kuhinjske po- sode in dobre pišave v skupni vrednosti 1200 Din. Že mesec orei, v februarju, so vlomilci vdrl v klet posestnika Karla Lip- se v Moravcih pri Mali Nedelji in so od- nesli raznega živeža, vina in žganja v vrednosti 830 Din. Nekaj časa pozneje so se tatovi pojavili tudi pri ključavničarju Mar- tinu Topolniku v Lukovcih pri Ljutomeru. Vlomili so ponoči v delavnico in odnesli razno orodje, vredno 850 Din.

Orožništvo je z vso vneto izvrševalo poizvedbe ter aretiralo nekatere osumljen- ce, ki na so zaradi pomanjkanja dokazov bili zopet izpuščeni iz preiskovalnega za- pora.

Sele letos je komandir orožniške postaje z. France Ressel v Slatini — Radenci zbral toliko dokazov, da je kot glavnega osum- lenca aretiral zloglasnega, že večkrat ka- znovanega tatu Josipa Vuka iz Moravcev. S podnarednikom Antonom Krumpom in kaplarjem Viktorjem Albertom je izvršil hišno preiskavo, ki je imela presenetljiv uspeh. Našli so mnogo Wegscheiderjevega blaga, nekaj Liošovih kozarcev in več To- polnikovega orodja. S tem so torej vlni pojasnili in je bil glavni vlomilec Josip Vuk izročen v zapore mariborskega okrož- nega sodišča, ki vodi nadaljno preiskavo.

Naši onstran granic

k— S Koroškega. V Bocnu so zborovah italijanski učitelji in hrupno naglašali, da hočejo doseči potom šol stoodstotno po- italijančenje. 600 dijakov se je v Inomstu izjavilo za predstazko nemštva, odgovarja jim 600 italijanskih učiteljev z izjavo, da hočejo v pokrajini Bocen izkoreniniti vsa- ko sled inozemskega vpliva. Nemški listi kričijo o nezaljšanih krivici v južni Tirol- ski, pri tem pa pospešujejo stoodstotno po- nemčevanje v koroški deželi! Vsa nemška javnost protestira proti atentatu na nem- ški verouk v južni Tirolski. Na Koroškem pa nemški duhovniki uvajajo v šolo za slo- venske otroke nemški verouk! — Prišel je v Smarjeto v Rožu kontrolor deželne vlade in pri reviziji občinske blagajne ugotovil primanjkljaj 8300 šilingov. Zupan je eks- ponent »Landbunda«.

KREMA KARNAT

Varstvena znamka

novi, na najmodernejši ameriški način sestavljena kozmetična na specialiteta, čisti in beli kožo, hrani in oživlja kožne celice, sveži muskulaturo obraza, preprečuje in odstranjuje gube, zato jasni in pomlaja licu izraz. Na koži, pokvarjeni in ožgani po rabi dvomljivih mazil, zabiše zle posledice. S svojimi poživljajočimi snovmi je prvostavno sredstvo za masazžo telesa; z njimi tudi uspešno regenerira muskulaturo otrok in odraslih, ki je zaostala vsled angleske bolezni. — KREMA KARNAT nima v sebi prav nobenih kovin, ne živega srebra, ne cinka, niti ne drugih snovi, ki bi bile ožem, zobovju ali obviru na kvar. Karnat-krema je kemično in zdravniško proučena, priznana in pohvaljena kot izredno kozmetično sredstvo.

Krema se dobiva in naroča pod naslovom »KARNAT«, Ljubljana, Wolfova ul. 10-II. Lonček stane 60 Din. — Poština posebej. — Dobiva se pa tudi v Mariboru, Aleksandrova c. št. 45-I ter v lekarnah zdravilišč Rogaska Slatina, Bled in Dobrna.

Domače vesti

* **Naročnike »Malih oglasov«** in naše inšerente opozarjamo, da bo oglašni oddelek »Jutra« v Prešernovi ulici št. 4 jutri v sredo pred Vidovim dnem za stranke odprti kakor ob sobotah in dnevi pred prazniki, to je permanentno od 7. zjutraj do 2. popoldne. Naročnike oglasov prosimo, naj naroče oglaš po možnosti že v dopoldanskem urah, ker smo čisto primorani, da izpustimo večje število oglasov, ker so bili prepozno naročeni, tako da jih ni bilo mogoče več staviti.

* **Disciplinarna pravila za meščanske šole.** S prihodnjim šolskim letom bodo uvedli v meščanskih šolah nova disciplinarna pravila, ki jih je te dni izdalo ministrstvo prosvete. Ta pravila so slična onim za dijake srednjih šol.

* **Ministerjalni izpit z diplomom** za samostojno vodstvo županskega gospodarstva so položili v ministrstvu za šume in rudnike v Beogradu gg. inž. Franjo Jurhar iz Bielo-vara, inž. Ciril Dimnik iz D. M. v Polju, inž. Oskar Jug iz Boštana in inž. Franjo Ravtar iz Maribora.

* **Kraljev dar šipkemu Sokolu.** Kralj Aleksander je daroval Sokolu v Štipu znesek 25.000 Din za nabavo sokolskega kroja. Šipki Sokol je preko velikega župana izrekel kralju udano zahvalo za velikodušni dar.

* **Zveza kulturnih društev Ljubljane** poroča vsem svojim članom, da se bo vršil v nedeljo, 1. julija ob 10. dopoldne v prostorih tajništva ZKD (Kazino II. nadst. levo) VIII. redni občni zbor. Vabljeni so vsi člani in društva k najobilnejši udeležbi.

* **Železniškim upokojevcem v vednost.** Društvo opozarja svoje člane, ki imajo mogoče še priznanice od časa žigosanja avstrijskih bankovcev in sedaj plačujejo davek, na naslednje: Priznanice v višokosti do 2000 kron naj nemudoma oddajo pri direktorju državnih železnic v računski pisarni, št. 78. Vsa ta bo zaračunala za davek. — Društvo železniških upokojencev.

* **Smrtina kosa.** V Celju je 23. t. m. umrla hišna posestnica ga. Roza Rauchova v 55 letu starosti. V celjski javni bolnici je umrla 24. t. m. Franc Kock, sin posestnika iz Gomilkega na posledično okuženja krvi (tetanusa), ki si ga je nakopal, ko mu je stopil konj na nogo. Dne 25. t. m. je preminul na Bregu pri Celju posestnik in dolgoletni kopaljski mojster v kopaljšču »Diana« Ivan Kompan, v starosti 78 let. V Gaberju pri Celju je umrl 31 letni vodja bolnice v Boki Kotorski Miroslav Skale. — V Mariboru je umrla v noči od petka na soboto po dolgi bolezni gđ. Tanja Rosina, hči pokojnega voditelja mariborskih Slovencev g. Frana Kosline. Pogreb bo danes ob 4. popoldne iz kapelice pobeškega pokopališča. — V Kamniku je včeraj zjutraj umrla gđ. Pepca Vanosijeva. Bila je narodnim društvom, vedno naklonjena in je povsod pripomogla k procvatitvi in uspehu. Pogreb se bo vršil danes ob 18. na pokopališču na Zalah. — V Ljubljani je včeraj popoldne po daljšem bolehanju umrla v najlepših letih gospa Elica Kastelic, soproga uradnika drž. žel. hči gospe Klandrove, splošno znane trafikantije v Kolodvorski ulici. Pogreb blage pokojnice, ki zapuša tri nedolčne otročičke, se bo vršil jutri ob 15.30 iz splošne bolnice k Sv. Križu. — Bodi pokojnim ohranjen blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Poziv rezervnih oficirjev-aviatlakov na vaje.** Ministrstvo vojske in mornarice je pozvalo na enomesečne vaje rezervne oficirje-aviatlake. Kakor znano, morajo rezervni oficirji-aviatlaki vsako leto opraviti štiritedenske vaje.

* **Trgovine na Vidov dan** dne 28. junija bodo, kakor običajno vsako leto, zaprte samo v času službe božje, to je od 10. do 11. ure popoldne. — Načelstvo gremija trgovcev.

* **Natečaj Jadranske straže za pomorski muzej.** Jadranska straža razpisuje natečaj za izdelavo skice za projektirani pomorski muzej v Splitu. Natečaja se lahko udeležijo vsi arhitekti in inženjerji, državljani SHS, ter inženjerji, državljani slovenskih držav, ki bivaljo stalno v Jugoslaviji. Člani ocenjevalnega odseka so: splitski župan dr. Tartaglia, direktor pomorske prometne direkcije Budislav Stipanović, profesor zagrebške tehniške inž. Edo Schön, inspektor gradbene direkcije v Dubrovniku inž. Ivan Ivaničič ter direktor tehnične srednje šole v Splitu inž. V. Matković.

* **Junak iz Like.** se bo posvetil kmetijstvu. Matijević znani »Junak iz Like«, ki je v Evropi in Ameriki uspešno meril svojo moč z inorodnimi borci se je naveličal svojega borbenega poklica. Kupil si je v Liki hišo in posestvo in se bo posvetil kmetijstvu. »Nočem več biti komedijant«, je izjavil svojim prijateljem. Kadar ne bo imel dela na polju, bo pisal svoje spomine.

* **Novo postališče na progi Zidan most-Zagreb.** Z dnem 24. junija je bilo na progi Zidan most-Zagreb med postajama Dobova in Savski Marof otvoreno novo postališče, ki se imenuje »Sotla«. Na tem postališču se bodo ustavili za eno minuto

osebni vlaki 616, 622 in 256 iz smeri Zagreb -Zidani most ter vlaki 611, 515 in 519 iz smeri Zidan most-Zagreb. Na tem postališču se bodo potnikom izdajale direktne karte, dočim se bo prtljaga prevzemala samo motni plačilu.

* **Izletniški vlaki za kopalce.** Pričenši 28. junijem do vključno 16. septembra 1928 vozi na progi Ljubljana gl. kol. - Kranj ob ierem in toplem vremenu dne no razen ob sobotah in dnevih pred prazniki vlak št. 924 z odhodom iz Ljubljane gl. kolodvor. Pri tem vlaku veljajo v relaciji Ljubljana gl. kol. oziroma Ljubljana gor. kol.-Medno, Medvođe ali Gorenja vas Reteče izletniške povratne karte po znižani tarifi, je tedaj, ako se izletniki vračajo isti dan z rednim potniškim vlakom št. 925, ki prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 19. uri 23. minut. Odhodni časi vlaka št. 925 so razvidni na stenskem voznem redu. Ob sobotah in dnevih pred prazniki, ko ne vozi vlak št. 924, marveč izletniški vlak št. 928, veljajo ob teh dnevih povratne vozne karte po znižani tarifi za navedene relacije pri vlaku št. 928-925. Isto ugodnost uživajo izletniki v isti dobi in pod istimi pogoji za relacijo Ljubljana gl. kol. oziroma Ljubljana gor. kol.-Ježica pri vožnji z vlakom št. 916-8466 oziroma 8465. Vlak odhaja iz Ljubljane gl. kol. ob 14.40 ter morajo izletniki na gorenjskem kolodvoru prestopiti na vlak št. 8466, ki odhaja ob 14.48. Vlak 8465 odhaja iz Ježice ob 19. uri 34 min. ter prihaja v Ljubljano gl. kol. ob 19. uri 55 min. Ob slabem vremenu ne vozi vlak št. 924, ter se za vse tu navedene relacije ne izdajajo izletniške karte.

DR. O. HAUS

ne ordinira

od 23. junija do 8. julija t. l.

* **Uporaba edinega vagona po potnikih III. razreda.** Generalna direkcija državnih železnic je odredila, da se potnikom III. razreda dovoli pristop v jedilni vagon brez doplačila vozne cene tudi k zajtrku in južini pod pogojem, da potniki III. razreda takoj po zajtrku, oziroma južini, zapuste jedilni vagon, ker bi sicer morali plačati razliko vozne cene za II. razred. Vsem potnikom tudi onim I. in II. razreda, je zabranjen direktn vstop v jedilni vagon s prtljago.

* **Strela ubila dva mladenčca.** V okolici Tuzle sta bila v družbi domačinov zaposlena pri okopavanju koruze kmečka mladenčca Stjepo Pejčković in Marko Božić. Neko je bilo oblačno in kmalu je nastala močna nevihta z bliskanim in grmenjem. Kopači so iskali zavetja v bližnji nedograjeni hiši. Stepo in Marko sta stala pri oknu. Nenadoma je v hišo udarila strela. Vsi so popadali na tla, Stjepo in Marko pa sta obeležala mrtva. Marku je tekla kri iz ust, ko je udarila strela, si je odgriznil pol jezika.

* **Smrtina avtomobilska nesreča** se je pripetila v nedeljo v zagrebškem Tuškancu. Šofer mlekarne »Samopomoč« Matija Anušek je na nekem strmim ovinku padel tako nesrečno z avtomobilom, da je prišel pod kolo, ki mu je dobesedno zdrobilo glavo. Nesrečni Anušek zapuša ženo in troje malih otrok.

* **Samomor mladega pravika.** V Zagrebu se je v soboto ponoči v vili svojega očeta na Bijenički cesti ustrelil enoletni prostovoljec in absolvirani jurist Filip Roset, sin znanega zagrebškega trgovca. Poginjal si je kroglo v desno senco in je bil takoj mrtev. Na mizi je pustil poslovnico pismo za svojo mater. Obupni čin je izvršil v stanju duševne zmedenosti.

Objava.

Mesto Radeče pri Zidanem mostu, naznanja, da je Petrov sejem priložen radi vidovdanskega praznika na 27. t. m. 7872

* **Gospodinski tečaj za kmetijska dekleta.** Gospodinska šola v samostanu sester De Notre Dame v Šmihelu pri Novem mestu razpisuje zimske gospodinske tečaje za kmečke dekleta, ki se bo pričel letos 3. septembra in bo trajal 6 mesecev. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesno in duševno zdravje, moralna neoporečnost in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Prošnje, ki so kolpa proste, se vložijo pri vodstvu gospodinske šole v Šmihelu p. Novo mesto, do 10. avgusta t. l. Ravnotam se dobijo tudi vsa potrebna, pojasnila glede preskrbine itd. Prošnje je treba priložiti krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

* **Izšla je priročna knjižica** primarija dr. Dragaša: »Samopomoč matere«. Knjižica je pisana poljudno in obravnava vsa obolenja otroka. Isti avtor izda ta teden knjižico: »Pravila za solnčenje, kopanje in zračenje odraslih in otrok«. Obe poljudni in koristni knjižici staneta samo po 2 Din in ju topio priporočamo.

* **Vse planinske kočje otvorene.** Slovensko planinsko društvo v Ljubljani naznanja, da so od vstetega 28. t. m. vse planinske kočje v Juljskih Alpah, Kamniških planinah in Karavankah otvorene in oskrbovane. Koča pri Triglavskih jezerih je otvorena že od 26. t. m. dalje.

* **Aleksandrovo na Krku** nudi letoviščarjem na Jadranu prav ugodno in ceneno bivanje v novo otvorenih in povsem novo opremljeni penziji »Vila Marija«, Slovenska kuhinja, točna postrežba. Cena 60 do 65 Din na dan. V neposredni bližini kopališča.

ITO — zobna pasta najboljša!

* **Pri želočnih in črevesnih boleznih** priporome uporaba prirodne »Franz-Josef« grenčice k dobri prebavi, prebavnih organov postanejo zopet sveži ter na ta način dovažajo hranilne snovi v kri. Zdravniki priporočajo »Franz-Josef« grenčico posebno onim ljudem, ki nimajo prilike, da se gibljejo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

* **Pri starostni trdnici perila** Hed. Šarc, Ljubljana, Šelenburgova ulica 5, je razstavljena krasna nevestina oprema, ki vzbuja splošno priznanje.

* **Ciril Metodova družba** zbira stare rabljene poštne znamke; zbiratelji jih blagovolijo poslati družbi v zavrtih po pošti.

1190

Zobni zdravnik

dr. IVAN OBLAK

Miklošičeva cesta 7

ne ordinira do 1. avgusta.

* **Obleke kemično čist, barva, pištra in lika** tovarna Jos. Reich.

* **Vedno najnovejši dunajske bluze, krasne otroške obleke.** Krištofič-Bučar, Stari trg.

Iz Ljubljane

* **Vidovdanska proslava ljubljanske garnizije.** Na Vidov dan se bo vršila spominjska slavnost v čast padlim kosovskim junakom, kakor tudi vsem onim, ki so v ostalih vojnah in borbah žrtvovali svoje življenje za svobodo in ujedinenje naroda. Svečani pomen bo na velikem vežbišču pred vsemi trupami ljubljanske garnizije. Prisostvujejo naj rezervni oficirji bivajoči v Ljubljani.

* **Ljubljanski člani Udruženja rezervnih oficirjev** se pozivajo, da se udeležijo na Vidov dan slovesnega rekvijsa, ki bo v stolnici ob 10. dopoldne. Člani naj se zberejo pol ure pred pričetkom bogoslužja v pisarni pododbora (Kongresni trg I, II. nad stropje), odkoder bo skupen odhod. Ta dan bo v pisarni odprta spominjska knjiga, v katero naj se podpisje vsak član, ki ne bo zadržan. — Pododbor Ljubljana.

* **Ljudski kino (Matice)** predvaja danes in jutri izvrstni izvorni ruski velfilmi pretežitve lepe vsebine »Poštarjeva hči«. V glavnih vlogah znameniti ruski igralci, med njimi najodličnejši I. Moskvina. Ta spored si mora vsakdo ogledati.

* **Potovanje po Srednji Evropi.** ZKD bo ponavljala ta izvrstni film, ki nam predčuje v krasnih slikah lepote skoro pol Evrope, še na praznik sv. Petra in Pavla v prostorih kina Matice ob 11. dopoldne. S tem sporedom zaključuje ZKD letošnji sezoni svojih poučnih filmskih predavanj. Kdor še ni videl tega filma, naj si ga gotovo ogleda.

* **Srbska pravoslavna cerkevna občina v Ljubljani** priredi v petek, 29. t. m. ob pol 9 zvečer v restavraciji Zvezda družabni večer. Ob tej priliki se bo proslavila 50 letnica rojstva protorejera g. Dimitrija Jan-kovića. Odbor vabi vse člane občine in prijatelje k družabnemu večeru.

* **Oblastni izseljeniški urad** za Ljubljansko in mariborsko oblast je pričel s svojim poslovanjem. Začasno ima pisarno na Bleiweisovi cesti št. 22-II., soba 15.

* **Umetnostno-zgodovinsko društvo** v Ljubljani vabi svoje člane na sestanek, ki se bo vršil v torek, 26. t. m. ob 20. uri v restavraciji »Zvezda«. Razpravljalo se bo o letošnjem izletu v tujino.

* **Zveza slovenskih volakov v Mostah** pri Ljubljani bo priredila v nedeljo 1. julija t. l. veliko vrtno veselico na prostoru pri šoli v Vodmatu. Na sporedu je srečolov — krasni dobitek, ples, šaljivi zabavnik itd. Prireditve je obljubil posetiti tudi svetovno-znani preriški lovec Dak-bungalov s svojim udomačenim in dobrodušnim slonom. Kdor le more naj pride ter si ogleda to znamenitost. — Odbor.

* **Pri javni borzi dela** v Ljubljani je v času od 17. do 23. junija 1928 iskalo dela 735 moških in 270 žensk, skupaj 1005 brezposelnih. Prostih mest je bilo 166 za moške in 64 za ženske, skupaj 230. Odpadlo je 78 moških in 4 ženske skupaj 82, odpadlo pa je 116 moških in 38 žensk skupaj 154 brezposelnih.

* **Nar. žel. glash. društvo »Sloga«.** Drevo ob pol 20. skupna vaja mešanega zbora. Udeležba obvezna. Zborovodja.

* **Tečaj za obrtno knjigovodstvo** v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani namerava prirediti v mesecih avgustu in septembru tečaj za obrtno knjigovodstvo v Ljubljani pod vodstvom g. profesorja Modica. Tečaj je brezplačen. Interesni-mojstri, mojstrice, pomočniki in po močnice se vabijo, da prijavijo svojo udeležbo čimprej v pisarni Urada za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg št. 10-I. Termin otvoritve tečaja se bo pozneje naznanil.

* **Pristojbina za dvorano v Mostnem domu.** Na podlagi sklepa magistratnega gremija z dne 1. junija 1928 se je zvišala pristojbina za uporabo velike dvorane v »Mostnem domu« pri veselicah, koncertih in drugih zabavnih prireditvah na 500 Din, za shode, zborovanja društev itd. na 100 Din, za predavanja ter prireditve v splošnem javnem interesu na 25 Din. Poleg teh pristojbin je povrtni vsakokrat stroške za eventualno razsvetlavo, kurjavo in vselej za snajenje dvorane. Te stroške je plačati

v mestnem knjigovodstvu. Stroški za snajenje se odsej ne plačujejo več v roke hišnika, kakor dosedaj.

* **Mestna dnevna otroška zavetišča.** V letošnjih počitnicah bo vedno odprto po eno izmed mestnih dnevni zavetišč celodnevno, razen tega pa hkrati še po eno zavetišče poldnevno od 8. do 13. ure, in sicer: zavetišče v Spodnji Šiški od vstetega 30. t. m. do vstetega 20. julija celodnevno in od vstetega 21. julija do vstetega 31. julija poldnevno; zavetišče na Taboru od vstetega 21. julija do vstetega 10. avgusta celodnevno in dvakrat po tri tedne, t. j. od vstetega 30. junija do vstetega 20. julija in od vstetega 1. avgusta do 31. avgusta poldnevno; zavetišče pri sv. Florjanu od vstetega 11. avgusta do vstetega 31. avgusta celodnevno in od vstetega 1. avgusta do 10. avgusta poldnevno.

Za solnčenje najboljša »Solana creme« v tubah. Dobi se v drogeriji A. Kanc sinova, Zidovska ul.

* **Oskrbovanje voženj za izpraznjevanje pisemskih nabiralnikov v Ljubljani.** Mestni magistrat ljubljanski opozarja reflektante za prevzem zakupa oskrbovanja voženj za izpraznjevanje pisemskih nabiralnikov v Ljubljani, da je tozadevni razglas nabit na občinski deski. Natančnejši pogoji so na vpogled pri mestnem magistratu v Ljubljani (gospodarski urad), pri vseh ljubljanskih poštah in pri pomožnem uradu direkcije pošte in brzojava v Ljubljani, v okolici pa pri občini in pošti na Viču in v Mostah.

* **Policijski drobiž.** Od nedelje na ponedeljek so bili policiji prijavljeni naslednji dogodki: 1 vlom v podstrešje, 1 vlom v stanovanje, več prestopkov pijanosti in razgrajanja, 1 prestopke kršenja hišne pravice in telesna poškodba, 3 prestopki kaljenja nočnega mira, 1 karambol, 1 najdba motornega kolesa, 7 prestopkov avtomobilskih prestopkov in 11 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretaciji je bilo izvršenih pet in sicer 3 zaradi pijanosti, 1 zaradi vloma in 1 zaradi vlačugarstva.

* **Dr. Milan Perko ne ordinira od 27. junija do 3. julija.**

* **Turistinja je izgubila** v nedeljo zjutraj ob 5. zeleno pleteno jopico od stolnice čez trzni trg. Resljevo cesto, Slomškovo, Kolodvorsko ul. na gl. kolodvor. Najditelj se naproša, da jo prinese nazaj v trg. Perdan nasl., Krekov trg, proti nagradi.

Iz Maribora

* **Načelnik češkoslovaškega generalnega štaba v Mariboru.** Z večerašnjim popoldanskim brzovlakom se je pripeljala iz Prage štirilokovska vojaška delegacija ČSR, ki potuje v Beograd, da se udeležijo Cerske proslave. Odposlanstvo, ki ga vodi sam načelnik generalnega štaba general Jan Sirovy, je v Mariboru izstopilo. Na peronu so pozdravili visoke goste general Spasič v družbi divizijskega generala, odposlanci našega generalnega štaba iz Beograda, veliki župan dr. Schaubach, poštupan dr. Lipold, narodni poslanec dr. Pivko, poveljniki vseh vojaških edinij v Mariboru itd. Ko je odvisrala vojaška godba češkoslovaško himno, so se gostje podali v spremstvu omenjenih na zakusko v kolodvorsko restavracijo, nato pa so se odpeljali v avtomobilih na Falo ter si ogledali elektrarno. Ob 17.20 so se odpeljali v posebnem spalnem vagonu, ki ga jim je dala na razpolago naša vlada, z vlakom proti Beogradu.

* **Proslava Vidovega dne.** Cerkevna proslava Vidovega dne kot spominjskega dne preminulim boriteljem za domovino, se bo vršila v mariborski stolni in mestni cerkvi ob 10. dopoldne s slovesno pontifikalno mašo. Tudi v drugih krajih, kjer se nahajajo sedeži oblastev, se bo proslavil spominjski dan s svečanim cerkvenim opravilom. Svečanosti se povsod udeležijo krajevni predstavniki vojaških in civilnih, državnih in samoupravnih oblastev in uradov. Državna poslopja in uradi razobesijo ta dan zastave.

* **Smrt zaslužnega rodoljuba.** V nedeljo zvečer je umrl na svojem posestvu v Št. Iju gosp. Franc Freilheim, zaslužni rodoljub, ki je dolga leta požrvalno vztrajal v srditem boju našega narodnega življa v odnemstva nahujskanem ogroženem kraju. Ustanovil je več društev. Od l. 1906. do 1919. je bil odbornik l. 1922. pa gerent šentiljske občine. Nad 20 let je načeloval posojilnici. Zaradi velikih zaslug ga je šentiljska občina imenovala svojim častnim članom. Bodi mu lahka slovenska zemlja, katero je tako iskreno ljubil ter se zaujo toliko trudil.

* **Uradni dan Zbornice** za TOI, ki bi se imel vršiti v Mariboru jutri v sredo, odpade, ker se bo vršila ta dan plenarna seja zbornice.

* **Muzejsko društvo v Mariboru** se je potegovalo za prostore Parkkavarne. Ker pa je Parkkavarna bila na zadnji seji občinskega sveta oddana zopet v kavarniške svrhe, je predsednik Muzejskega društva odstopil. Občinski svet je sklenil, da bodo na dvorščici Muzejskega društva izvedena vsa potrebna dela za shrambo starih spomenikov, ki se tam nahajajo.

* **Za ureditev zasilnih stanovanj** ob toliki stanovanjski bedi je hotela mestna občina vzeti v najem od vojaškega erarja staro dravsko vojašnico. Vojaški erar pa je stavil nesprejemljive pogoje. V najem bi dal vojašnico le za tri leta, poprej pa bi jo morala občina preurediti po načrtu, ki bi ga izdelal vojaški erar. V najem bi se dala vojašnica le tedaj, če bi bilo vse po načrtu izvršeno in odobreno od vojaške uprave. Po treh letih bi pa vojašnica z vsemi adaptacijami prešla zopet v upravo in last vojaškega erarja. Ta preureditev bi stala najmanj pol milijona Din. Ker bi bil to prevelik izdatek za tako kratko dobo, je načrt zasilnih stanovanj v dravski vojašnici končnoveljavno opuščen.

* **Delavska knjižnica v Mariboru.** Maribor je bil doslej brez javne delavske knjižnice. Zato je prosvetni odsek Delavske zbornice v Ljubljani po vzgledu svoje lepo napredujoče ljubljanske knjižnice uredil enako tudi v Mariboru. Dne 23. junija se je knjižnica otvorila za javni promet. Knjiž je sedaj blizu 3000. Stalno se bodo nakupovala nova dela. Knjižnica bo odprta vsak delavnik od 6. do 9. zvečer, ob nedeljah in praznikih pa od 9. do 12. dopoldne. Vpisnina 2 Din, izposojnina od posameznih knjig

večinoma po 1 Din. Knjižnica ima svoje prostore v palači Pokojninskega zavoda. Delavci in nameščenci, obiskujte svojo knjižnico!

* **Vlomov po Sloveniji osumljeni** in v Zagrebu nedavno aretirani Anton Tyš se je, kakor je razvidno iz daktiloskopskega materiala mariborske policije, udeleževal tudi v Poljčanah pri vlovu, ki je bil izvršen v noči 22. maja v Maličevu zalogo piva Mariborska policija je dobila obvestilo o aretaciji iz Zagreba ter je doposlani daktiloskopski material takoj primerjala s svojimi.

Iz Celja

* **Koncert Češkega pevškega društva v Laškem,** ki je bil preložen, se bo vršil jutri, v sredo ob 20.30 v zdraviliški dvorani. Opozarjamo na to pridelitev vse občinstvo v Laškem, kakor tudi v sosednjih krajih, ker so za poset vse železniške zvezelo ugodne. — Pevska vaja drevi ob običajni uri za vse pevke in pevce obvezna. Odhod jutri iz Celja z vlakom ob 19.19. povratek ob 2. zjutraj.

* **Absolventne državne trgovske šole v Celju** iz l. 1922./23. se sestanejo ob petletnici v Celju v dneh 30. t. m. in 1. julija.

* **Otvoritev nove kočje na Peci** bo v četrtek, dne 29. junija. Odhod celjskih udeležencev ob 7.45 zjutraj s savinjskim vlakom. Iz Prevali do Mežice bo brezplačen prevoz po rudniški železnici. Pripravite se danes do večera v trgovini Vrtovec na Kralja Petra cesti.

* **Prebrisana Mica Kovačeva.** V soboto popoldne je prišel neznan mož v gostilno pri »Jelenu« in si naročil obed. Izpil je tudi pol litra vina. Pred sabo na mizi je imel zavoj, katerega je pustil ležati in je pobral iz gostilne. Natakarcia je po daljšem tukanju odnesla zavoj na policijo, kjer so ga razvili in našli v njem — velik cestni kamen.

Iz Kranja

* **Iz nedeljske kronike.** Kresna noč, kakršnih že ni bilo dolgo, je napravila naravnost pravilni uvod v preteklo nedeljo. Po vrhovih in vznožjih Karavank, Kamniških planin do Kravca pa preko ravani na škofjelške griče do Jelovce so se javljali kresovi. Mnogo ljudi se je zbralo na Šmarjetni gori, od koder je bil diven razgled na bogastvo rdeče ožarjenih kresnih gorst. V nedeljo je prišel prvič do popola ne veljave kopalni sport. Na Savi pod žiškim železniškim mostom, v Kokri pod mestom in v Strašehki dolini je mrgolelo ljudi. Kranjsko gasilsko društvo je zaključilo redno vezbanje z odlično uspeho vajo s sodelovanjem vsega članstva pri velikih lesnih skladiščih žage K. Sinder in tvrdke Gorjanc & Komp. pri kolodvoru. Mesto je pasiralo več stotin avtomobilov in motociklov na Gorenjsko in na povratku. Mesto samo pa je bilo popoldne kakor izumrlo. ...

* **Vojaški nabori.** Včeraj so se pričeli v Kranju vojaški nabori za okoliške vasi kranjskega in tržiškega sodnega okrožja. Naborna komisija posluje letos v tukajšnji gimnaziji. Okoliški fantje prihajajo zelo okrašeni z narodnimi travki in šopki.

* **Proslave Kranjskega Sokola.** Kranjsko sokolsko društvo je zasnovalo za letošnje vidovdanske proslave obširen program. Pretekli terek je otvoril z odlično uspeho akademijo. Drugi telovadni večer je bil zaradi krvavih dogodkov v Narodni skupščini preložen na nocojšnji večer. Jutri zvečer bo zunanji večerni nastop na vrtu, v četrtek pa koncert z zabavo v dvorani Narodnega doma.

* **Vajeniška preizkušnja Zadruga** v Kranju bo v prvi polovici julija. Vajenci naj se javijo vsaj do 1. julija. — Načelstvo.

Iz Litije

* **Samomor.** V ponedeljek se je po Čehovinim kozolcem v Tremerjah obesil 60letni Janez Vrhovec, delavec v kamnol

reflektant mora prinesiti s seboj člansko izkaznico bratovske skladnice. Radovedni smo, pri katerih trgovcih, oz. konsumih se bodo dobila živila. Pravično bi bilo, da bi se nakazala živila pri onem trgovcu, oz. konsumu, kjer kupujejo stranke svoje potrebe.

t— **Piknik rezervnih oficirjev**, ki je bil preložen zaradi slabega vremena, se bo vrnil na Vidov dan popoldne. Ob slabem vremenu se bo sestala vsa družba ob 16. uri v rudniški restavraciji.

t— **Prepovedana shoda v Hrastniku**. Preteklo nedeljo bi se imela vršiti dva shoda: eden pri g. Dolinšku, kjer sta bila prijavljena kot govornika narodni poslanec gospod Urek in g. Bohinjec, drugi v Delavskem domu, kjer je bil prijavljen kot govornik narodni poslanec g. Petejan. Oba shoda je oblast prepovedala.

t— **Razmere na obeh šolah v Hrastniku**. Pretekli dnevi je inspiciral obe hrastniški šoli sreski šolski nadzornik g. Potočnik. Prepričal se je, kako neprimerno so nekateri lokali obeh šol za šolske sobe, kjer si mladina in učiteljsko kavarito svoje zdravje. Sicer se je krajevni šolski odbor pobiral, da bi se pričelo letos z gradbo nove šole, a so to preprečili. G. nadzornik je apeliral na krajevni šolski odbor, naj se zavzame za gradbo vodovoda v Hrastniku. Glede vode je stanje v Hrastniku skrajno nehygienično.

Razstave in šolstvo

5— **Vpisovanje na višjih oddelkih tehnične srednje šole v Ljubljani** se bo vršilo v ponedeljek 2. julija od 8. do 12. Višji oddelki so: gradbeni srednja, strojna srednja in elektrotehniška srednja šola. — **Vpisovanje na delovodskih in strokovnih - obrtnih šolah** tehnične srednje šole v Ljubljani se bo vršilo v ponedeljek 2. julija od 8. do 12. Razne strojne in elektrotehnične delovodske šole se bo letos odprl prvi letnik mizarke in stružarske delovodske šole. Strokovne obrtne šole so: kiparska in rezbarska, keramiška, pletarska (učna delavnica za košarstvo) in ženska obrtna šola z oddelki za šivanje perila, izdelovanje oblek in vezanje. — **Vpisovanje na ženski obrtni šoli** tehnične srednje šole v Ljubljani se bo vršilo v ponedeljek 2. julija od 8. do 12. sprejemni izpit pa v torek 3. julija.

5— **Vpisovanje v ljubljanski osnovne šole**. Na ljubljanskih osnovnih šolah I. in II. otroškom vrtcu bo vpisovanje dne 30. junija ter I. in 2. julija t. l. V interesu roditeljev je, da otroke, ki vstopijo prvič v šolo, vpišejo takoj prvi dan, t. j. 30. junija. Eventualne prošnje za opustitev od šolskega obiska za eno leto je z zdravniškim potrdilom opremljene vložiti takoj pri vpisovanju. Kakor za učence novince, tako je obvezno vpisovanje v zgoraj navedenih dneh tudi za ostale osnovno - šolske razrede. Podrobnejša navodila bodo nabita na objavnih deskah v posameznih šolah.

5— **Vpisovanje otrok na mestni osnovni šoli v Celju** se bo vršilo v soboto, dne 30. junija od 8-12. ure dop. ter od 3-7 ure popoldne.

5— **Na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani** se je vršil višji tečajni izpit pod predsedstvom ministrskega odposlanca gimnazijskega ravnatelja v p. Frana Novaka. Kandidatov in kandidatkinj je bilo 29. Zrelostni izpit so napravili: Vera Arnelčeva, Marko Bleiweis, Marjan Bukovc, Edvard Črček, Maks Čoš, Grozdan Faganeli, Franc Grünfeld, Miroslav Jamšek, Ivan Konte, Franc Kralj, Ingeborg Lückmannova, Alojzij Mlakar, Oskar Pluk, Arne Prijatelj, Svetozar Radojčić, Fedora Ravnhartjeva (z odliko), Zdenko Rupnik, Erik Schuster (z odliko), Dušan Smolaj, Slavko Srebrnik, Franc Strajhar, Mitja Sviggel in Anton Tepež. Pet pripravnikov je dobilo ponovljalni izpit iz enega predmeta; za leto dni ni bil nihče odklonjen.

5— **Matura na državnem ženskem učiteljskem v Mariboru**. Pod predsedstvom g. Josipa Westra, občasnega nadzornika v p. so se vršili v dne od 18. do 23. junija t. l. ustni zrelostni izpiti na drž. ženskem učiteljskem. Zrelostni izpit so napravile: Bajec Lucija (z odliko), Berančič Ana, Bevc Stefanija, Bizjak Evgenja (z odliko), Božić Nada (z odliko), Bogatčič Vida, Brinar Matilda (z odliko), Cvar Stanislava, Cverlin Neža, Ditz Elza, Dugar Leopoldina, Gaberc Ana, Grafenauer Elizabeta, Jamšek Vida (z odliko), Klinc Kristina, Korbar Pavlina (z odliko), Krammer Magdalena, Kukulvič Ljudmila, Kunst Emilija, Kurbus Jožeta (z odliko), Langof Dragotina (z odliko), Macarol Zora (z odliko), Majhen Stefanija, Nachigalč Marija, Nagele Terezija, Perčič Roza (z odliko), Prah Alojzija, Rabič Marija, Rutter Marija (z odliko), Sabati Leandra, Stare Justa, Starec Jožica, Stopar Angela, Strojani Slava, Segula Terezija (z odliko), Semerl Darinka (z odliko), Serčelj Ana (z odliko), Sinkovec Ana, Stern Ana, Suc Marija, Tomec Kristina, Trepenčnik Ernesta (z odliko), Urleb Neža, Ver-

sek Alojzija (z odliko), Zupan Ana. K zrelostnemu izpitu je bilo priučenih vseh 49 kandidatkinj IV. letnika. Zrelostni izpit je napravilo 16 kandidatkinj z odliko, zrelih 29 in štirim kandidatkinjam je dovoljen ponovljali izpit v septembru.

5— **Na deški meščanski šoli v Mariboru** bo vpisovanje učencev v petek in v soboto, dne 29. in 30. junija t. l., vselej od 8. do 12. ure. Radi določitve razredov se morajo razen novincev vpisati tudi vsi dosednji učenci, ki hočejo še nadalje posejati ta zavod. Kakor doslej se lahko vpišejo tudi sinovi onih roditeljev, ki ne stanujejo v mestu ali ki nimajo tu stalnega doma. Taki zunanji učenci pa se morajo pri vpisu vpisovanju dne 30. in 31. avgusta izkazati, da so ali plačali šolnino 200 Din, ali pa, da so bili oproščeni. Potrebno pobotnico oziroma oprostilno listino si lahko preskrbe v počincah. — Ravnatelj.

5— **Državna meščanska šola v Slovenski Bistrici**. Vpisovanje v I. razred bo dne 1. julija od 8. do 12. ure. Sprejeto se učenci in učenke, ki so uspešno dovršili 4. šolsko leto. Pri vpisu je predložiti zadnje šolsko izpovednico in krstni list. V ostale razrede se bo vpisovalo dne 2. julija od 8. do 12. ure.

5— **Vpisovanje učenek na dekl. mešč. šoli v Cankarjevi ulici v Mariboru** se bo vršilo dne 29. in 30. junija od 8. do 12. ure v prvem nadstropju. Za prvi razred je priletni razen zadnjega šolskega izpovednice še krstni list. Učenke, ki niso pristojne v Maribor, plačajo 200 Din uč. prispevka, odnos. za nje domača občina. Ravnateljstvo.

Sport

5— **Neke nedeljske tekme**. Praga: Meteor VIII. : Čechie 8 : 0, Sparta Kosice : Slavoj 3 : 5, Tepitzer FC : Nuselsky 5 : 4. — **Dunaj**: Rapid : Hakoah 4 : 2 (2 : 0). — **Budimpešta**: Ferencvaros : Atilla 5 : 1 (1 : 0). S to zmago je Ferencvaros postal pokalni prvak. — **Hungaria**: Bastya 2 : 1 (2 : 1). Prijateljska tekma. **Sobotiče**: Sabaria : Vienna 3 : 2 (2 : 2). — **Brno**: Austria : Moravska Slavija 5 : 3 (5 : 0). — **Sopron**: Cricketer (Dunaj) : FC Sopron 5 : 3 (2 : 2). — **Kodanj**: Viktorija Žižkov : Boldklubben 2 : 2 (1 : 0).

5— **SK Jadran**. Danes zvečer ob 20. seja upravnega odbora v Narodni kavarni. —

5— **ASK Primorje** (nogometna sekcija). Danes ob 17. uri trening na dva gola za sledeče igralce: Jančigaj, Anžlovar, Sveric, Pečnik, Zemljak, Pišek, Sočan, Jug I. in II., Corradini, Vidic, Jez, Erman, Kariž, Vrhovnik, Čebotih, Prišek, Zalar, Čamerik, Splan, Senica, Terček, Pišek II., Sinkovec, Mrdjan. — Načelnik.

5— **Službeno iz LLAP**. Danes seja u. o. ob 20.30 uri v kavarni Emona. Prosim točne in sigurne udeležbe. — Tajnik I.

5— **SK Svoboda**. Razdelitev treninga za tekoči teden: v torek in četrtek I. skupina in v sredo ter petek II. skupina. V torek z Ilirijo na dva gola ter naj bodo sledeči igralci točno do pol 19. ure v naši garderobi: Fugina, Zore, Ozebek, Boncl, Habicht, Batič, Gabrček, Potrat, Koser, Novak, Breznik, rez. Korbar, Sušnik, II. skupina v sredo na Iliriji. — Načelnik.

5— **SK Ilirija**, nogometna sekcija. Danes ob 18.15 trening na dva gola s Svobodo, v sredo ob 18. tehnični in kondicijski trening za I. moštvo in rezervno. Naraščaj vežba v četrtek (na praznik) in v soboto ob 17. V nedeljo pokalna tekma z Rapidom. — Načelnik.

5— **Češke sportnice v Mariboru**. Včeraj popoldne so se pripeljele iz Murske Sobotice v Maribor hazenašice SK Slavija iz Prage, ki odigrajo tekmo treh tednov okoli 12 tekem z družinami jugoslovenskih sportnih klubov od Maribora do Skoplja. Na postaji jih je sprejela hazenska družina ISSK Maribora, ki je obdarovala češke tovarišice s cvetjem, in večje število sportnikov in prijateljev mariborskega sporta. V imenu kluba Maribor, čigar gostje so Čehinje, je izrekel dobrodošlico centralni tajnik dr. Planinšek, v imenu mesta Maribora pa jih je pozdravil magistratni svetnik dr. Rodošček. Hazena SK Slavija nastopi prvič ob pol 7. v ljudskem vrtu proti družini Maribora.

5— **SK Slovan, predsedstvo**. Opozarjam vse članice in člane na splošen članski sestanek, ki se bo vršil jutri, v sredo ob 20. uri v restavraciji Lloyd Dnevni red je silno važen ter se ga imajo zlasti vsi redni člani in članice udeležiti. Vsi oni, kateri še niso verificirani, ali pa se nameravajo vpisati v klub se naprošajo, da se sestanka udeležijo. Tajnik.

5— **ASK Primorje**. Lahkotilec danes vsi na trening ob 17.30. Trening zaradi prvenstva za vse obvezen.

Rasputinova hči kot žrtev špekulantov

Tema, ki je ležala dvajset let nad smrtno menih-diplomata Rasputina in ki so jo njegovi pristaši ali nasprotniki s svojimi fanatičnimi pro in contra še bolj zgostili, se je razbežala šele z natančnim opisom tedanjih dogodkov v knjigi «La fin de Rasputin», ki jo je izdal morilec Rasputina, princ Jusupov. Nekaj časa so razni ljudje o stvari pisali še razne knjige, potem je zadeva zašla na spala. Prav v zadnjem času pa je stopila ponovno v javnost obnem z vestjo, da pripravljata obe stranki po en film, neka nemška družba pod imenom «Rasputinov konec», neka francoska pa pod imenom «Rasputinova hči». V poslednjem nastopi v naslovni vlogi v resnici umorjenčeva hči sama, ga. Solovjeva, ki živi v Parizu kot guvernanta.

Obnem s to vestjo pa se je razširila neka druga, ki pripoveduje, da je Solovjeva vložila tožbo za odškodnino 25 milijonov frankov proti princu Jusupovu, kakor je naš list že poročal. Seveda je postala še včerajšnja skromna vzgojiteljica junakinja dneva. Reporterji in fotografi so začeli oblegati nje dom, listi so začeli objavljati o njej obširne članke in neštevile fotografije. Posebno je mikalo javnost vprašanje, kakšni razlogi so dovedli do junakinjo do tega, da je nastopila na takšen način, ko bi bila imela že leta prej isto priliko, a je vendarle ostala tiha.

Listi so kmalu odgnili tudi to skrivnost. Slo je prav za prav za reklamo filmske družbe, ki jo je angažirala za novi film; drugače praktičnega pomena tožba nima, ker ni verjetno, da bi

Jusupova obsodili, tem manj pa na tako pretirano vsoto. Deloma pa so pravi povzročitelji te tožbe znanci ge. Solovjeve, kajti ona sama menda nima niti jasne slike o načinu in vzrokih Rasputinove smrti.

Ob času umora ji je bilo 16 let in je živela z materjo, pravo rusko kmetic, sama, na pol kmečko vzgojena, skoraj ločeno od ostalega sveta. Svoje očeta je videla le v redkih presledkih in takrat je gledala nanj, kakršni je bil v očeh večine preprostega ruskega ljudstva in misticistično razpoloženih višjih slojev: bil ji je vsemočeni čudodelec, človek, obdarovan s polbožanskimi močmi, morda še nežen oče. Z drugih strani ga ni poznala, njegove prave vrednosti in pravega pomena pa se ni zavedala; in baš to bi dokazovalo, da ji je sedanj nastop proti njegovim morilecem vsufliran.

Poleg tega je treba upoštevati čisto rusko, fatalistično potozvo v njenem značaju, ki je bolj pripravljena darovati svečo za dušo mrtvega nego klicati morila pred sodnike. To potozvo povdajajo vsi, ki so jo te dni kot reporterji ali kako drugače obiskali. Jusupova je videla samo na dan umora in pozneje nič več. Sploh ga ni marala videti, iz strahu, ki ji ga je vzbujal ta človek. Kdor zna gledati kot psiholog v strukturo te duše, ve, da je s svojim nenadnim nastopom postala le žrtev špekulantov, ki izrabljajo vsako stvar v svoje namene, tem bolj če so jim smotili politični ali denarno dobičarski

Gospodarstvo

Slab izvoz v maju

Po podatkih generalne direkcije carin je naš izvoz v maju znašal 331.652 ton v vrednosti 431.659.622 Din napram 379.986 tonam v vrednosti 519.308.158 Din v maju preteklega leta. Naš izvoz je torej v maju napram izvozu v odgovarjajočem mesecu preteklega leta nazadovol po količini za 48.334 ton ali 12.7 %, po vrednosti pa za 87.6 milijona Din ali 16.9 %. Mnogo večje je seveda nazadovanje izvoza napram l. 1926., kajti v primeru z izvozom v maju 1926 je naš izvoz v maju t. l. nazadovol za 226.4 milijona Din.

Glavni predmeti našega izvoza v maju so bili: gradbeni les (107.7 milijona Din), jaja (61.1), sirov baker (22.6), žive svinje (21.1), živa goveda (18.7), cement (10.6), hrastovi železniški pragi (9.5), konji (8.5), sveže meso (6.7), drva (6.5), kalčijev karbid (5.2) in svince v ploščah (5).

Kakor v predhodnih mesecih kaže izvoz žita tudi v maju največje nazadovanje. Čeprav je bil že lani v maju izvoz žita zelo slab, vendar je znašal okrog 100 milijonov Din; v maju t. l. pa ni dosegel niti 5 milijonov Din. Značno je tudi nazadovanje izvoza bakra (od 85.5 na 22 milijonov Din), svinca (od 7.8 na 5), svežega mesa (od 9.4 na 6.7), konji in živih svinj. Povečal pa se je izvoz gradbenega lesa od 89.1 na 107.7 milijona Din. Deloma se je povečal tudi izvoz ječe in cimenta.

Razvoj našega izvoza v zadnjih mesecih je razviden iz naslednje tabele (v oklepajih podatki za l. 1927):

	v milij. Din	v 1000 tonah
januar	430.3 (483.8)	311.5 (314.5)
februar	439.0 (455.4)	294.8 (321.6)
marec	503.2 (608.4)	368.7 (425.9)
april	428.5 (467.9)	367.9 (352.4)
maj	431.7 (519.3)	331.7 (380.0)

Naš izvoz v prvih petih mesecih t. l. v prvih petih mesecih t. l. je znašal naš izvoz 1.669.556 ton v vrednosti 2232.7 milijona Din. Iz naslednje primerjave vidimo, da je naš izvoz zlasti občutno nazadovol napram l. 1926.

	v milij. Din	v 1000 ton.
januar - maj 1926	3326.1	2214.3
januar - maj 1927	2534.8	1794.4
januar - maj 1928	2232.7	1669.6

Po vrednosti znaša torej za prvih 5 mesecev primanjkljaj našega izvoza napram odgovarjajočemu razdobju preteklega leta 302.1 milijona Din ali 11.9 %, napram l. 1926. pa 1093.4 milijona Din ali 33 %, po količini pa napram letu 1926 124.810 ton ali 7 %, napram l. 1926. pa 544.700 ton ali 24.6 %.

5— **Dinar ostane stabilen**. Kakor smo že poročali, so zagrebški trgovski krogi v strahu, da bi zadnji dogodki v Narodni skupščini mogli vplivati na stabilnost dinarja, koncem preteklega tedna na veliko kupovali tuje devize. V četrtek je znašal devizni promet na zagrebški borzi 18 milijonov Din, v petek pa celo 26 milijonov Din, do čim znaša promet običajno okrog 6 do 8 milijonov Din. Kakor poročajo iz Zagreba, se je v nedeljo mudil v Zagrebu na povratku iz Londona generalni direktor Narodne banke, ki je stopil v stike z gospodarskimi krogi ter jim zagotovil, da bojozen glede stabilnosti dinarja ni upravičen, ker je stabilnost naše valute popolnoma zagotovljena.

5— **Spremembe pravilnika o prodaji denaturiranega spirita**. Generalna direkcija davkov je izdala spremembe in dopolnitve k pravilniku k prodaji denaturiranega spirita. Po teh spremembah je dovoljeno prodajati za običajnimi sredstvi denaturiranega spirita na drobno potom pretakanja v manjše sode iz velikih odprtih sodov. Oseba, kateri je dovoljeno na debelo prodajati denaturiranega spirita, so dolžne dopustiti organom finančne kontrole vstop v poslovne prostore, da morejo ugotoviti količino denaturiranega spirita, pregledati točno vodenje registra in spirita gradirati. Prav tako so osebe, ki imajo prodajo na drobno, dolžne dopustiti organom finančne kontrole vstop v vse poslovne prostore, da morejo ugotoviti količino in jakost denaturiranega spirita. Če nekdaj ti organi spirita, ki ima manj kakor 50 stopinj, morajo sestaviti zapisnik o ugotovljenem razredčenju spirita, na podlagi katerega bo krivec kaznovan z globo od 100 Din ter mu bo odvzeto dovoljenje za prodajo spirita.

5— **Poslovanje pri carinjenju izvoznih poštnih pošiljk**. Carinska uprava je sklenila povišati pristojbine za izvozne pakete. Kaldrimina in poslovne pristojbine znašajo od sedaj za 1 paket 4.50 Din, za 2 paketa 7.25 Din, za 3 paketa 10 Din in za vsak nadaljnji paket 2.75 Din. K tem pristojbinam je treba pristeti še kolikovino za carinsko priznanico v znesku 5 Din, posredovalnic v znesku 5 Din za vsak paket, pristojbino za obvestilo v znesku 1 Din in kolikovino za vsako spremnico po 2 Din, tako da mora stranka plačati za 1 paket 17.50 Din, za 2 paketa 27.25 Din, za 3 paketa 37 Din, za vsak nadaljnji paket pa 9.75 Din.

5— **Konkurza je razglašena o imovini** Ludvika Modrica, trgovca na Bloški polji št. 18 (prvi zbor upnikov pri okrajnem sodišču v Ljubljani, 7. julija, oglašitveni rok do 31. avgusta, ugotovitveni rok 15. septembra).

5— **Ogromne izgube avstrijske Pošte** hranilnice. Avstrijska Pošta hranilnica je bila lani zaradi velikih izgub, ki jih je utrpela pri različnih lombard, transakcijah (v zvezi s polomom znanega finančnika Bosela) reorganizirana, vendar je tudi pod novim vodstvom utrpela še znatne izgube. Prvotni primanjkljaj, ki je bil cenjen na 125 milijonov šilingov (1 milijardo Din), je bil pokrit iz državnih sredstev. Pri likvidaciji starih angažmanov pa se je izkazalo, da je deficit za 30 milijonov šilingov večji kakor pa se je prvotno cenilo, poleg tega pa je še preteklo leto prineslo poslovni primanjkljaj od 11 milijonov šilingov, tako da znaša izguba skupno s prvotnim deficitom od 125 milijonov šilingov, nič manj kakor 166 milijonov šilingov ali 1328 milijonov Din.

5— **Dobave**. Vršile se bodo naslednje licitacije: 30. t. m. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 200 kg ciklona. 3. julija glede dobave svetiljakov za vagona, 2. in 3. julija pri kr. redarstvenem ravnateljstvu v Zagrebu glede dobave plaštev in letnih oblek; 3. julija pri ministrstvu za vojsko in mornarico, oddelke za mornarico v Zemunu glede dobave raznih zastav in činovnih znakov za mornarico ter glede dobave bron in posrita; 4. julija pri de. dobave vijakov in zakovice; 6. julija pri de. dobave brone in kositra; 4. julija pri upravi državnih monopolov, ekonomski oddel. v Beogradu glede dobave 2500 kg gostega olja in 1500 kg rumena masti; 5. julija

Pazi na nedolžnega otroka!

Muhe sejejo seme belezni in smrt se veseli obilne žerve. Gnusna muha nosi Vam iz smetišč in gnjilih odpadkov v hišo bakterije strašnih boleznih. Varujte svoje otroke in sami sebe — rabite FLIT!

Brizgalnica FLITa očisti Vam v nekoliko minutah hišo od vseh strupenih muh, komarjev, stenik, bolh, škurkov in mravlj. Prodre v vse špranje, kjer se insekti razvijajo in skrivajo ter uničuje njihova jaja. Brizgalnica FLITa ubija molje in

ličinke, katere grizejo tkanino. FLIT varuje Vaše obleke. Uporaba je enostavna. Ne pusti madežev. FLIT je popolnjen od kemikov svetovnega slovesa. Smrtonosen je insektom, toda ljudem neškodljiv. Dobiva se povsod.

UGONABLJA: Muhc, Komarje, Mravlje, Stenice, Bolhe, Ščurke, Molje i. t. d.

5— **Borze**. 25. julija. Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet prilično velik, zlasti v devizi na Curih, pa tudi v devizah na Newyork, Berlin in Prago. Privatna ponudba je bila nekoliko večja ter je krila potrebo v devizah na Newyork, Pariz ter deloma v devizah na Berlin in London. Narodna banka je danes dvignila tečaj devize na Curih, ki se je skoro pol leta držal nespremenjeno na višini 1005 na 1096.80.

5— **Na zagrebškem elektnem tržišču** je vojna škoda za malenkost porasla. Promptna se je trgovala po 434 — 434.5, kasa po 434 do 434.5, za julij po 438.5 — 439 in za december po 459. Investicijsko je pri mlačni tendenci notiralo 90 — 91.75, agrarne pa so bile zaključene po 56.5 — 57. V zasebnih vrednotah je bil promet srednji. Trgovala so se Poljedelska po 18.5 — 19, Kreditna po 85, Hipotekarna po 59.5, Jugobanka po 88.5, Prashediona po 950 in Zemaljska po 146. Industrijske vrednote so bile zamenjane.

5— **Devize in valute**. Ljubljana. Amsterdam 0 — 22.92, Berlin 13.57 — 13.63 (13.585), Bruselj 0 — 7.9375, Budimpešta 0 — 9.9125, Curih 1093.5 — 1096.5 (1095), Dunaj 0 — 8.0025, London 276.96 do 277.76 (277.36), Newyork 56.73 — 56.93 (56.83), Pariz 222.35 — 224.35 (223.35), Praga 168.05 — 168.85 (168.45), Trst 0 — 299.

5— **Zagreb**. Amsterdam 22.89 — 22.95, Barcelona 9.34 — 9.36, Dunaj 7.9875 — 8.0175, Berlin 13.57 — 13.60, Budimpešta 9.8975 do 9.9275, Milan 297.98 — 299.98, London 276.96 do 277.76, Newyork 56.73 — 56.93, Pariz 222.35 — 224.35, Praga 168.05 — 168.85, Curih 1093.5 — 1096.8.

5— **Curih**. Beograd 9.1325, Berlin 123.95, Pariz 20.39, Newyork 518.65, London 25.3025, Milan 27.38, Praga 15.37, Budimpešta 90.46, Bukarešta 3.18, Sofija 3.745, Varšava 53.15, Dunaj 73.05.

5— **Trst**. Beograd 33.325 — 33.625, Dunaj 264.75 — 270.75, Praga 58.225 — 58.525, Pariz 74.65 — 74.95, London 92.65 — 92.85, Newyork 18.98 — 19.04, Curih 365.75 — 367.75; dinarji 33.325 — 33.825.

5— **Dunaj**. Beograd 12.48125 — 12.52125, Berlin 169.39 — 169.89, London 34.59 — 34.69, Newyork 708.75 — 711.25, Milan 37.3025 do 37.4025, Pariz 27.865 — 27.965, Praga 20.9975 — 21.0775, Curih 136.66 — 137.16.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 25. junija 1928.

Višina barometra 306.8 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga	Smer vetra in brzina v metrih	Oblatnost 0-10	Padavine
Opazovanja							Vrsta v mm do 7. ure
Ljubljana	8.	763.8	21.1	53	NE 2	0	
Maribor		763.7	21	95	NE 2	10	
Zagreb		763.2	22	75	E 2	0	
Beograd		762.7	24	64	mirno	3	
Sarajevo		763.0	21	67	mirno	0	
Skoplje		764.8	22	56	mirno	0	
Dubrovnik		763.3	20	61	SW 2	0	
Split		763.7	21	56	SE 1	1	

Solnce vzhaja ob 4.13, zahaja ob 19.51, luna vzhaja ob 12.28, zahaja ob 0.22. Najvišja temperatura danes v Ljubljani 29.6 C, najnižja 13.0 C.

Dunajska vremenska napoved za torek: Najprej precej jasno, morda nevihte; pozneje oblačno.

Tržaška vremenska napoved za torek: Navaden lahek vetrič. Nebo jasno. Temperatura od 20 do 28 stopinj. Morje mirno.

Mačka – prva žrtev raketnega avtomobila

Največja hitrost, ki jo je doslej dosegel Opel s svojim raketnim avtomobilom, je bila 254 km na uro. To je razmeroma malo, ker znaša celo rekordna hitrost navadnega avtomobila 333 km. Čisto lahko bi bil Opel dodal svojemu vozu še nekaj raket, ki bi še znatno povečale njegovo brzino. To izvršiti, pa ni kazalo. Pri brzinih, ki prekoračijo 200 km, postane vožnja z avtomobili zelo riskantna, pa najsi bo cesta ali dirkališče. V še tako dobrem stanju. Zato je Opel sedaj preuredil svoj raketni avtomobil za vožnjo po trati. V soboto so se vršili v Hannoveru tozadevni poskusi.

Uprava nemških državnih železnic je izumitelju raketnega avtomobila odstopila za eksperimente 7 km železniške proge, ki pa ni ravna, temveč krivuljasta in gre skozi zaseke tako, da pri teh eksperimentih ljudska življenja niso izpostavljena nevarnosti, če pride med poskusom do eksplozije.

Izumitelj je računal, da bo raketni avtomobil na ta način dosegel kakih 400 km na uro, brzino, pri kateri je eno glavnih vprašanj zanesljivo delujoča zavora, ker bi drugače po končani eksploziji raket drvel voz sam še kakih 20 km naprej. Za zaviranje avtomobila je bila v ospredju voza, kjer imajo navad-

ni avtomobili hladilne naprave, nameščena baterija raket, delujočih v obratni smeri, kakor gonilne rakete. Da bi voz med vožnjo ne skočil s tira, so nad sprednjimi kolesi pritrdili peresa, v katerih se med vožnjo upira zrak, da tišči avtomobil na ta način k tlom. Proga je bila v dolžini 2 km preprežena s prečnimi nitkami, da bi jih vozilo zaporedoma pretrgalo in s tem sprožilo brzino-metre za prav natančno registriranje hitrosti.

Ob 2. popoldne je vozilo startalo prvič. Pokazalo se je, da ni vse v redu. Nekaj raket se ni vnelo o pravem času, druge so zopet eksplodirale tako naglo, da so zletele v velikem loku iz baterije. Kljub temu pa je dosegel raketni avtomobil brzino 254 km.

Za naslednji start so vzeli štirikrat toliko raket. Iz varnostnih ozirov pa so progo za startom izpraznili. Komaj so se vnele prve rakete, že je prišlo do strahovite detonacije. Proti nebu so se vrgli plameni in vso okolico so zagrnila oblaki težkega dima. Voz je zletel s tračnic v stran ter je obležal popolnoma razbit. K sreči se je v avtomobilu nahajala samo mačka, na kateri so hoteli preizkusiti kakšne pritiskne prenese pri tej proceduri živ organizem. Mačka je seveda popolnoma raztrgala. Poleg morskih prašičkov, zajcev in podgan je torej morala sedaj poginiti na žrtveniku znanosti in tehnike tudi mačka.

Nikake pralne nadloge več.

Voorabliajte Cestol

s katerim odstranite s ceste prah, zlasti kjer je velik avtomobilski promet. Nema duha, je poceni in trajno učinkuje.

Vprašati:

Tvornica tanina Sisak d. d.
podružnica Medvode.

Gozdno veleposestvo

40.000 m².
Smrek in macesna odvoz 9 km v Mözirtle. napredaj. —
Ponudbe na: »Veleposestvo, Spodnji Berložnik«,
Šniteni — Rečevode 7642

RAZPIS

gradbenih del novega šolskega poslopja
na Medji-Izlake, občina Arčiče pri Zagorju
ob Savi.

Krajni šolski odbor v Izlahah razpisuje s tem pismeno
ofertalno oddajo vseh gradbenih del in dobav gradbe novega
šolskega poslopja na Izlahah na dan 10. julija 1928.

Popis potrebnih količin gradbenih izvršitev in materiala
kakor tudi splošne stavne pogoje se dobi za znesek Din 250 v
gostilni gospoda Bleiweis Franceta, Izlake 37, kjer so razpolo-
ženi na vpogled tudi vsi gradbeni načrti poslopja od dne 29. 1.
m. naprej.

V navedenem popisu (stroškovnem proračunu) za gradbeno
izvršitev je vstaviti na označenih mestih obvezne enotne cene
ter na podlagi istih izračunati posamezne postavke ter vstaviti
tudi končne vsote.

Pravilno kolekovane ponudbe je vložiti najkasneje do 10.
julija 1928 ob 12. na naslov »Krajni šolski odbor v Izlahah«,
in sicer priporočeno po pošti ali pa neposredno v roke pred-
sednika šolskega odbora na dan razpisa v določenem času. Po-
nudbe naj bodo označene na ovitku »Ponudba za gradnjo
nove šole v Izlahah, ponudnik N. N.« Na ponudbe, došle ozna-
čenega dne po 12. uri, se ne bo oziralo.

Vsak ponudnik mora položiti navedenemu odboru najkas-
neje do 11h razpisnega dne kavčijo 8 odstotke ponujene vsote,
bodisi v gotovini, hranilnih knjižicah, pupilarno varnih hranil-
nic, odnosno tudi v vrednostnih papirjih.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrecno izjaviti, da v celoti
pristane na načrte ter splošne stavne pogoje.

Krajni šolski odbor si pridrži pravico, izbrati enega izmed
ponudnikov tudi, ako bi njegova ponudba ne bila najnižja. O
izidu oddaje se ponudniki pisмено obvestijo.

Za krajevni šolski odbor:

7808

FR. CENCELJ s. r.

Velika in
pestra izbira
blaga za
kopalne plašče
A. & E. Skaberne
Ljubljana

Firma J. POHLIG, G. m. b. H., Wien, vlasnik jugoslovens-
kog patenta br. 404:

Naprava za osiguranje pravičnog položaja vozila konopne
viseće železnice pri vožnji, pri obilaženju krivina

želi prodati taj patent ili dati licencu za isti.

Informacije daje dr. JANKO OLIP, advokat u Beogradu,
Kralja Milana 78. 3767

Zahvala.

7869

Ob prebitki nenadni izgubi naše nepozabne

Avguste

se najiskrenejše zahvaljujemo za mnogoštevilne izraze
blagodejnega sožalja, za poklonjene obiloštevilne pre-
krasne vence in šopke ter vsem, ki so našo ljubljeno
Medi v tako izredno velikem številu prihleti od daleč
in blizu spremenili na njeni zadnji poti.

Najlepša zahvala tudi gospodom pevcem višjegimna-
zijcem gimnazije v Kočevju za gniljive žalostinke.

Se enkrat vsem in za vse našo najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani-Kočevju, dne 24. junija 1928.

Rodbini: STARINOVA-HOENIGMANNOVA

Kozakova družina

se iskreno zahvaljuje vsem, ki so z njo
občuti i bridko izgubo, obdarovali ljub-
ljenega pokojnika s cveticami, mu za-
peli v slovo in ga spremenili k večnemu
počitku.

Ljubljana, dne 25. junija 1928.

7868

Zahvala.

7871

Povodom smrti in pogreba naše nepozabne mamice
itd. gospe

Marije Jerman

prejeli smo od vseh strani toliko izrazov sožalja, da
nam ni mogoče se vsakomur posebej zahvaliti.

Dovoljujemo si torej tem potom izreči najsrčnejšo za-
hvalo prečast. duhovščini za spremstvo, slov. bralnemu
društvu v Trzinu za v srce segajoče žalostinke, g. dr. P.
Pancetu za njegovo požrtvovalnost v bolezni pokojni-
ce, dalje vsem darovalcem cvetja in vsem onim, ki so
v tolikem številu spremenili pokojnico na njeni zadnji poti.
Se enkrat presrčna hvala vsem!

Trzin, Ljubljana, Zagreb, dne 25. junija 1928.

Zalujoče rodbine:

JERMAN, GLOBOČNIK, STANCER.

Kako skrbi General Motors za Vaš voz s tem, da daje to jamstvo

Da ste brezskrbni pri vožnji — da si ohranite popolno
zadovoljstvo — izdaja General Motors družba to jam-
stvo z vsakim svojim vozom in podaja Vam varstvo
proti vsaki mogoči nedovršenosti za dobo enega leta
(dveh let za Cadillac in La Salle).

To jamstvo dokazuje dvoje okolnosti: Prvič želi Ge-
neral Motors družba deliti z Vami zaupanje, katero ima
sama v svoje vozove. Drugič pa hoče tudi skrbeti za
Vaš voz na ta način, da Vam nudijo njih vozovi enako-
merno najboljšo delazmožnost za vso dobo uporabe.

To je enako v njih interesu, kakor v Vašem, ker jam-
či za to, da si boste prilikom nabave novega voza zopet
nabavili General Motors voz.

Jamstvo za nedostatke.

Glavna točka jamstva se glasi: »V slučaju, da se po-
javi v roku enega leta od dne nižje navedenega datuma
dalje kak nedostatek glede sestave ali v materialu, Vam
bo zastopnik brezplačno zamenjal pogrešen del z novim.«

CADILLAC LA SALLE BUICK VAUXHALL
OAKLAND OLDSMOBILE PONTIAC CHEVROLET

Pri staroznani tvrdki perila

Hed. Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5
razstavljena je krasna nevestina
oprema, ki vzbuja splošno obču-
dovanje.

Solnčno stanovanje

1-3 sob, kuhinje s pritliklinami
iščem za avgust, september.

Periferija izključena. — Ponudbe na
prof. Štats, državni konservatorij.

Volneno, belo in pisano platno

hlačvino, delene, kambrike, druk,
srajce, kravate, žepne rute, svilene
rute, nogavice, dežnike itd. kupite
najceneje pri tvrdki

ALOJZIJ DROFENIK, CELJE
samo Glavni trg št. 9.

Vsakovrstni OSTANKI za polovično
ceno.

Bres posebnega naznanila.

Naznanjamo vsem, ki so jo poznali in radi imeli, da je v
petek dne 22. t. m. ob četrta na 12. ponoči po daljši mučni bo-
lezni mirno zaspala v Gospodu naša draga

Tanja.

Pogreb se bo vršil iz kapelice pokopališča na Pobrežju v
torek 26. t. m. ob 4. popoldne.

Maribor, dne 23. junija 1928.

Zalujoči rodbini dr. Rosinova,
Stergerjeva in sorodniki.

Občina Ljubljana

Mestni pogrebni svet

7874

Danes jutraj se je poslovila od
nas moja preljuba sestra, oziroma teta,
gospodična

Pepica

Mirna smrt je končala težko trpljenje.

Pogreb bo v torek, 26. junija ob
6 uri pop. izred restavracije Rode na
pokopališče na Zaloh.

Kamnik, dne 25. junija 1928.

Nada, Josip Vanos,
nečakinja, brat.

Stanley Weyman:

Rdeča kokarda

Roman.

Zdaj, ko sem jahal po ulicah s trobarvno rožo na klobuku, se nisem nič več čudil, da so me tu pa tam pozdravljali s klici »Živel vikont de Saux!« Opazil sem pa, da se ni manjkalo niti takih, ki so nosili bele kokarde. S ponosno dvignjenimi glavami in z rokami na betičih svojih mečev so stopali po dva in po trije vstric po pločnikih, ne meneč se za množico, ki jih je sovražno spremljala z očmi. Nekateri so mi bili znani, večina jih je bila videti tuje; in v tem, ko sem zardevel pod zaničljivimi pogledi onih, ki so me morali smatrati za odpadnika, sem se vpraševal, kdo so ti. Naposled sem vendar že prispel do Dourya, ki mu je nad vrati igrala v solncu velika trobarvna zastava.

Sauški gospod župnik? Pravkar je bil zgoraj, na odsekovih seji. Ali ne bi hoteli gospod vikont sami stopiti do nega?...

Sel sem na vrh, skozi gnečo glasnih ljudi, ki so se prerivali po stopnicah in hodnikih ter govorili in mahali z rokami, kakor da mislijo prebiti tu ves da. Ena izmed vrat so se odprla, nov trušč mi je udaril naproti in stopil sem v sobo, kjer je sedelo okoli dolge mize do dvajset ljudi; nekateri izmed njih so vstali, ko so me zagledali, a večina jih je obsedela. Trije ali štiri govorniki so govorili namah in moj prihod jih ni niti malo zmotil. Na onem koncu mize sem spoznal abbéja Benoita in Butona, ki sta mi prišla naproti, ter kapetana Hughesa, ki se je vzdignil, a ni prestal govoriti. Zmešnjava ni dolgo trajala; po prvem dobrohotnem sprejemu sem

53

kmalu sedel v naslanjaču na koncu mize, med kapetanom in nekim cahorškim notarjem. Okoriščaje se z obćim hruptom, sva izpregovorila z abbéjem Benoitom, ki se je pomudil pri meni, nekaj besed.

»Zakaj niste že včeraj prišli?« mi je šepnil.

»Saj ste mi bili sporočili, naj vas počakam!« sem odvrnil.

»Jaz?« je zategnil. »Nikakor ne; sporočil sem vam le svojo prošnjo, da pridite za menoj... če vam je drago.«

»Tega sporočila nisem prejel,« sem dejal. »Adré mi je rekel...«

»Oh, André! Vem, kaj se je zgodilo!« je tiho zamrmral.

Zmajal je z glavo.

»Lopov!« sem vzklilnil. »Po tem takem me je nalogal. In...«

Toda župnika so poklicali na njegovo mesto in morala sva se ločiti. Prav tedaj je večina razgovorov prestala in kmalu je bilo slišati samo še dva govornika. Ne meneč se drug za drugega, sta trdovratno oporekala sosedom in govorčiča — ta o »družabni pogodbi«, oni o razbojnikih — o tistih bajeslovih, ki so povsod požigali žetve in klali ljudi!

Kapetan, ki je že težko čakal, da bi prišel do besede, je naposled prekinil govornika:

»Ta-ta-ta! Časi teorije so minili, gospod. Vsaka drobtinica dejstev...«

»Je več vredna nego funt teorije!« je vzklilnil tisti, ki je govoril o razbojnikih — videti je bilo, da mora biti kak branjevec — in krepko udaril po mizi.

»Toda ura je prišla! Zgodovinska ura, ko je treba združiti dejanje s teorijo!« je vpil nasprotnik. »Ura, da ustvarimo vzoren družabni red in prerodimo svet in...«

»Da prerodimo vruga!« se je z enakim navdušenjem odrezal nasprotnik. »V trenutku, ko so razbojniki pred našimi vrati! Ko nam požigajo žetve in domove! Ko...«

»Gospod,« je suho rekel kapetan, »dovolite!«

»Izvolite, gospod.«

»Evo: po pravici vam povem, da ne verujem v vaše razbojnice nič bolj nego v teorije gospoda notarja.«

Branjevec je vzrotil.

»Kako!« je vzklilnil. »Videli so jih v Figeacu, v Cajarcu, v Rodezu, v...«

»Kdo jih je videl?«

»Na stotine ljudi.«

»Povejte koga z imenom.«

»Stvar je vendar obče znana.«

»Da, gospod, stvar je obče znana laži!« je neusmiljeno odvrnil kapetan. »Verjemite mi, da so lopovi, katerih se nam je bati, veliki bliže nas. Dajte nam, da se najprej pomenimo o njih, in ne trapijo gospoda vikonta s svojim čenčanjem.«

»Poslušajte me!« je viknil notar.

Toda branjevec je bil sit omalovaževanja. Zabrnil mu jo je na vsa usta in vse omizje se je hrume oglasilo, ta za tega, oni za onega. Videti je bilo, da se prepričale začenja in da bo treba iznova napraviti mir.

To se je naposled posrečilo Butonu, ki je priskočil oficirju na pomoč.

»Zdaj, ko smo vam dali govoriti, dovolite tudi meni, da povem svojo besedo,« je pikro rekel kapetan, okoriščaje se s trenutnim premolkom. »To velja za gospoda notarja prav tako kakor za vas, gospod, ki sem pozabil vaše ime. Oba sta neborca in nimata pojma o težavah, s katerimi se moram otepati. Toda nekaj gospodov, ki sedijo za našo mizo, je v enakem položaju kakor jaz; oni me razumejo. Kaj vam pomaga preustvarjanje sveta, če vam bodo vsako dopoldne odbili kakega oficirja!«

Naročila in vse dopise, ličote se malih oglašev, je poslati na Oglasi od dalek Jutra, Ljubljana. Prešernova št. 492

Mali oglasi, ki služijo v porredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Mali oglasi

Vse pristojbine je upariti ličote se malih oglašev, je poslati na Oglasi od dalek Jutra, Ljubljana. Prešernova št. 492

Zastopnik

na serijozni agencijski posel sprejemamo. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Službo dobi

Specialist v nemški korespondenci. Zastopnik, ki s pomočjo prakso, dobi službo v Ljubljani. Ponudbe s referencami pod »Samostojen 28« na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Trg. pomočnika

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Učenci

pridnega in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Poslovanje

poslovanje samostojnega v manjši poslovanje. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Več mizarjev

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Natakarico

na račun, ki bi opravljala tudi druga dela. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Kleparstva

vajejca. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Učenci

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Korendent(injo)

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kuharico

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Pletilje

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Pletilje

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Pletilje

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Trgovskega

pomočnika. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Pouk

čevljarji. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Nemka

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Prodajalka

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Šofer

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Podjetjem

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Čebelarstva dela

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kot gospodinja

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Boljša dekle

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kleparstva

vajejca. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Učenci

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Korendent(injo)

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kuharico

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Pletilje

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Pletilje

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Pletilje

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Motorna vozila

pomočnika. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Ariel prikolica

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Steyer-avto

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Benzin - motor

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Prodajalka

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Šofer

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Podjetjem

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Čebelarstva dela

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kot gospodinja

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Boljša dekle

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kleparstva

vajejca. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Učenci

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Korendent(injo)

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kuharico

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Pletilje

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Trgovskega

pomočnika. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Pouk

čevljarji. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Nemka

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Prodajalka

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Šofer

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Podjetjem

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Čebelarstva dela

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kot gospodinja

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Boljša dekle

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kleparstva

vajejca. Ponudbe na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Dobra eksistenca«. 21818

Učenci

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Korendent(injo)

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Kuharico

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Pletilje

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Pletilje

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

posredovanje strokovne in posredovalne in socialne namene občinstva, vaka bareda 50 par. Najmanjši znesek 10. Pristopnina za sifro 10.000

Oglasi oddelki „Jutra“

v Prešernovi ulici števil. 4

bo v sredo pred narodnim praznikom, dne 27. t. m. uradovale, kakor ob sobotih in dnevih pred prazniki, to je permanentno

od 7. do 2. ure popoldne.

Naročite oglase pravčasno!

Močan ročni voz

ki se da porabiti tudi kot enovrednik, prodaja Stropnik, Maribor, Wolfova 3 (Kolonica). 21603

Otroški voziček

dobro ohranjen, poceni na prodaj. Naslov v oglaševalski oddelki »Jutra«. 21854

Oblačila

Stare moške obleke in drugo kupujem ter plačam najbolje. — Dopolnje zadostuje, da pridem na dom. A. Drame, Ljubljana, Gallusova nabrežje št. 29. 21784

Frak in salonsko suknjo

oboje s šilometa, vse v prvovrstni kvaliteti in stanju, zaradi iselivske poceni prodam. Naslov in čas za ogled v oglaševalski oddelki »Jutra«. 21874

Jarmenik

sistem Kirchner, malo rabljen, prodam. Naslov v oglaševalski oddelki »Jutra«. 21830

Gepelj

pokrit, dobro ohranjen, ima napredaj. Ivan Cankar, Naklo pri Kranju. 21855

21 Dc. olja

ostanek, v steklenicah, za šivalne stroje, vodeno čistega, s 25 % popusta prodam. Ponudbe do 28. t. m. na oglaševalski oddelki »Jutra« pod »Olje«. 21808

Trgovski paviljon

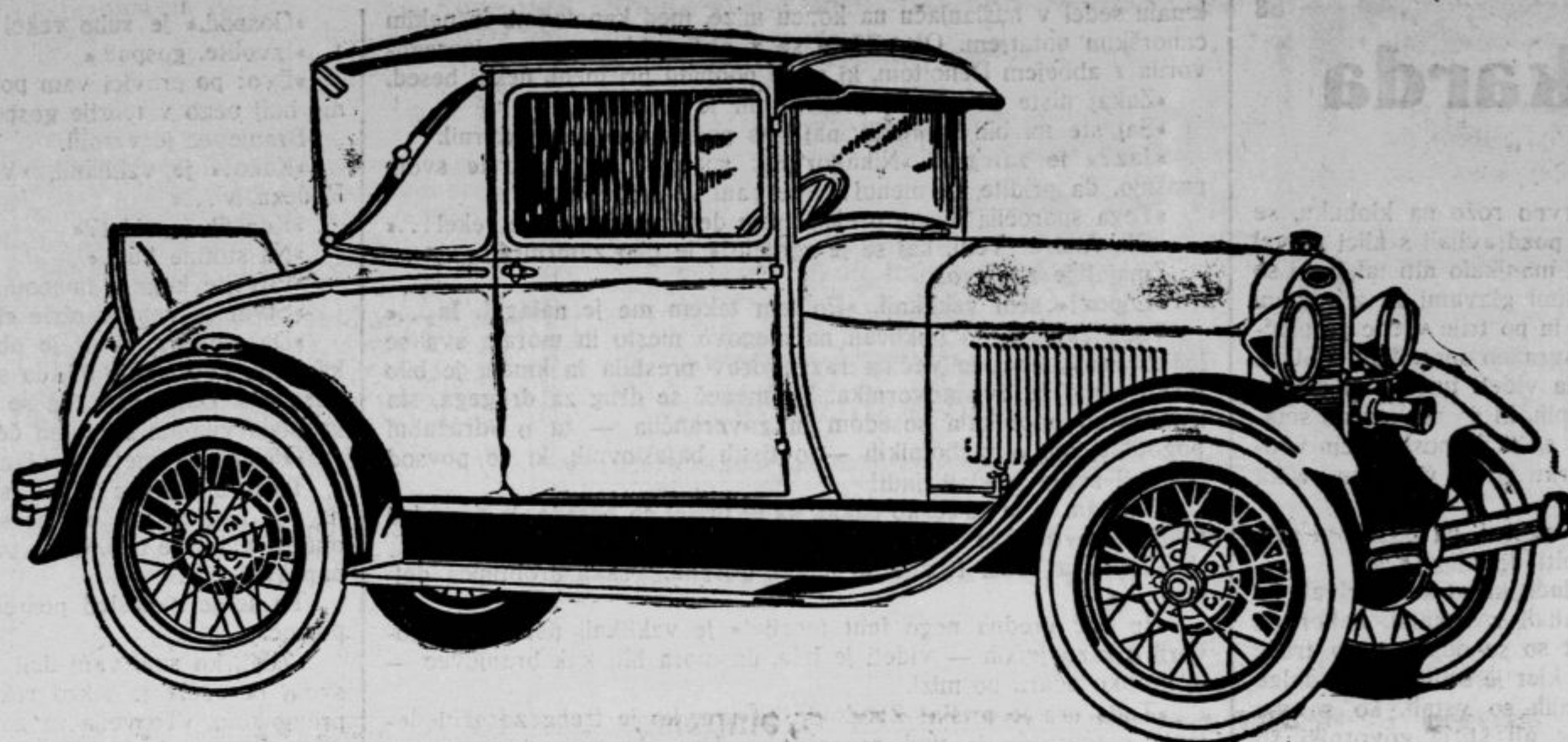
na najpomembnejši točki, pripravljen za prodajo jedvin in delikates, prodaja pod ugodnimi pogoji. Franc Siam, Ljubljana, Gospodarska cesta 6. 21873

Drva

kupeve in hrastove, odpadke od parketov dostavlja po nizki ceni na dom parna žaga v Seagatti v Ljubljani — za gorenjskim kotlovom. 96

Moško kolo

dobro ohranjeno, poceni prodaj. Naslov v oglaševalski oddelki »Jutra«. 21846

*Cena novega FORD CABRIOLETA 60.325 — dinarjev, franco Rakek,
Pet kompletno opremljenih koles s pnevmatiko. Brez tišila proti tresenju. Spremembe v ceni brez predhodnega naznanila pridržane.*

Lepota, trpežnost in ekonomičnost so značilne lastnosti novega Forda

7852

Milijoni ljudi občudujejo novi Fordov model, njegovo harmonično in okusno izdelavo ter njegovo izvanredno gracijo, ki jo izpolnjujejo še vse druge posebnosti, skratka: pravo veselje tudi za najbolj razvajeno oko.

Še mnogo večje veselje Vam nudi vožnja za volanom novega Forda. Šelej, ko to preizkusite, si morete ustvariti pravi pojem o velikem pomenu te avtomobilistične stvaritve.

Velika hitrost, ročno obvladanje motorja, velika zmožnost pri premagovanju strmin, lahek način krmiljenja, ekonomska uporaba, odlično delujoča zavora na vsa štiri kolesa, dovršene in prožne vzmeti in vse ostale občeznane lastnosti Fordovih izdelkov, zlasti njih vztrajnost in odpornost, so bistveni znaki novega Forda. Novi Ford je klasičen primer za to, kaj premorea dovršena tehnika in razvijen okus na polju avtomobilizma.

Obiščite našega najbližjega pooblaščenega zastopnika, da si ogledate in preizkusite novi Ford. Vrednost novega Forda je toliko višja kot njegova prodajna cena, da se Vam, v kolikor zasledujete zgodovino avtomobilizma, še nikdar ni nudit tako ugoden nakup.

Brošuro s slikami vseh vzorcev in posameznosti novega Forda Vam pošljemo na željo brezplačno.

FORD MOTOR COMPANY / TRIESTE

